

## Brestovo samoupravljanje na malih ekranih

Četrtek, 13. junija, ura 20.45, TV oddaja: samoupravljalci v reformi. Nervozne priprave za to oddajo so se stopnjevale ves dan. Telefonski pozivi iz več krajev Slovenije so prinašali bodrilne besede lesnih industrijcev: »Le glejte, da boste dobro zastopali našo branžo!« Delavci iz RTV so prepredli prostor pred Delavsko restavracijo z neštetimi kabli, spre-

ma poslovnih enot, zato izhaja iz centra. Brest pa z resolucijo v poslovni politiki usmerja poslovne enote, da le-te sestavijo svoje načrte, torej nastaja Brestov gospodarski načrt iz poslovnih enot in ne iz centra. Ker je poslovna enota v Brestu ekonomsko samostojna, je odločitev te enote tudi edino sprejemljiva.

Glede upravnega odbora so si bili edini, naj tudi v bodoče zadrži del svojih nalog, medtem ko je strokovni kolegij zgolj izvrševalec postavljenih planskih, organizacijskih in drugih nalog iz poslovne politike, načrtov, organizacijskih in drugih dogovorjenih akcij.

**ZAMENJAVA KADROV — MANJ SPOSOBNIH S SPOSOBNJŠIMI!** Tudi ta problem rešujemo skoraj enako. Zakon to omogoča. Gotovo je, da le tako lahko uspešno nadoknadimo naloge, ki jih ima določeno delovno mesto. Človek mora obvladati naloge delovnega mesta, kajti če jih ne, potem je treba zamenjati ta člen v skupni verigi.

**DELAVEC Z DOBRIM DELOM USTVARI DOBER OSEBNI DOHODEK!** Res je, dober uspeh pri delu ustvarja tudi dober osebni dohodek. Interes vsakega je, da ustvari več, da je med najboljšimi, kajti slabi rezultati prinašajo poleg slabšega delovnega mesta tudi manjši osebni dohodek.

**SAMOUPRAVLJANJE NI DRAGO!** To ugotovitev so dali oboji. In res ni drago, pogledimo samo rezultate dela vsake poslovne enote, pogledimo rast obsega proizvodnje, rast osebnih dohodkov in skladov, pogledimo razpoloženje za nova investicijska vlaganja, vse ob zavesti, da se lahko le z delom, z naprednimi investicijami doseže še več.

**DOBRO OBVEŠČANJE ALI SLABO OBVEŠČANJE!** Kdo boljše obvešča, kdo ima bolj izpopolnjen način je bilo težko ugotoviti. Dejstvo je, da obveščanje še ni tako, kot bi moralo biti. Res pa je tudi, da mnogi člani kolektiva še tistih oblik, ki so v navadi, ne upoštevajo. O tem je bilo mnogo govora, pa vse tako kaže, da bomo morali v Brestu najti še uspešnejši način obveščanja.

**SAMOUPRAVNI DOGOVORI SO REZULTAT STROKOVNIH RAZMIŠLJANJ IN POBUD TER PRAKTIČNIH IZKUŠENJ!** Široka razprava je samo potrdila, da je tako. Možnosti samoupravnih iniciativ so široke. Upoštevanje koristnih pobud je gotovo ena od oblik samoupravne aktivnosti. Uspehi, doseženi po tej poti so vedno večji, boljši in široko podprti.

**STROKOVNI KOLEGIJ, UPRAVNI ODBOR, KOMISIJE IN ŠE KAJ.** Razprava je prav gotovo postala zanimiva potem, ko je ena stran dajala prednost komisijam, druga pa to oporekala. Na Brestu še vedno mislimo, da je komisija organizirana tako, kot so jo predstavili v Kranju, prej zavora samoupravljanju kot pa uspešna rešitev. Gre namreč za to ali naj bo strokovnjak, ki daje predloge, istočasno tudi član te komisije in izvajalec naloge. Ali bo taka komisija res izčrpala vse možnosti, da pride do pravilne rešitve. Strokovnjak bo verjetno za svojo rešitev, za ostalo razglabljanje pa ne bo imel iniciative.



Dialogu med Brestom in Savo smo sledili prek monitorjev

cialna vozila so vzbujala posebno pozornost. Tudi notranjost restavracije je dobila drugačen videz, dobila je podobo televizijskega studija.

Ura je 20.45. Tovariš Kreft od RTV je oglašil iz Kranja in napove oddajo. Po kratkem uvodu predsednika delavskega sveta SAVE Kranj tov. Klemenčiča se pokaže prva slika tudi iz Cerknice, to je prvi primer, da televizija posreduje direktno sliko iz Cerknice. Tov. Bavdek sporoča, da začne sestanek aktiva in že steče razgovor. Tov. Pleša od RTV se oglašja z naše strani.

**SAMOUPRAVLJANJE NE ZA-VIRA GOSPODARSKE REFORME** — ugotavljajo v Kranju in Cerknici. Rezultati zgovorno pričajo, da so uspehi doseženi po reformi plod strokovnih in samoupravnih prizadevanj.

**SAMOUPRAVLJALCI SLABO VPLIVAJO NA ZAKONODAJO!** Zelo malo in skoraj nič, je ugotovitev obeh podjetij, saj je v zakonodaji vrsta primerov, ki večsah povzročajo tudi vrsto samoupravnih zadreg.

**RAZLIČNA IZHODIŠČA DO USPEŠNEGA POSLOVANJA.**

V Savi Kranj je izhodišče gospodarski načrt, v Brestu pa resolucija o poslovni politiki. Tukaj je prvič prišlo do različnih mnenj.

No, to pogojujejo tudi organizacijske oblike podjetij. Sava ni-



Priprave na oddajo so se pričele že zgodaj zjutraj

Ob 22. uri še nekaj zaključnih besed in konec oddaje. Konec sestanka aktiva samoupravljalcev. V Cerknici je sodelovalo na tem sestanku 45 delavcev Bresta.

Oddaja »Samoupravljanje v reformi« je za nami. BREST je to pot nastopil pred širokim avditorijem slovenskih gledalcev televizije, zadovoljni smo lahko, da je Televizija Ljubljana izbrala za ta primer tudi BREST in prav je tako. Gre za specifično notranjo organizacijo in specifičen samoupravni sistem in prav je, da smo nekaj naših idej posredovali ti-

stim, ki imajo še centralizirano organizacijo, delovne enote pa brez materialnih osnov za razvoj samouprave. Oddajo je financirala Televizija Ljubljana, širše gledano, gledalci reklame BRESTA so to pot videli BREST z druge strani. To pa je tudi reklama in če je zastoj, je toliko več vredna.

Hvala vsem za sodelovanje, zlasti pa Televiziji Ljubljana in tovarišema Pleši in Kreftu, odličnima voditeljema oddaje »Samoupravljalci v reformi«.

D. Trotošek

## Iz vsebine

Na sprejemu pri tov. Titu za njegov rojstni dan — Predstavniki Bresta obiskali mehanografske centre — Nova organizacija prodajne službe — Povečan obseg proizvodnje v TP Martinjak — Kramljanje v noči — Vlisi s potovanja po Sovjetski zvezi



Člani Bresta napeto sledijo otvoritvi seje s strani predsednika CDS tov. Bavdka

# Brest in lesni sejem

Mnogo obiskovalcev se je čudilo zakaj BREST ne nastopa na 8. mednarodnem lesnem sejmu, ki je bil v času od 8. do 16. 6. na način in v obsegu kot doslej. Res je, BREST je to pot razstavil samo nekaj primarnih izdelkov in še to v okviru združenja LES.

Odločitev BRESTA, MEBLA, STOLA in MARLESA, da na sejmu ne bodo sodelovali, ne moremo imeti za vzrok zanikanja potrebe lesnih sejmov v Ljubljani, nasprotno, vsa ta podjetja so se izrekla za specializirane sejme, razstave, salone itd.

Ali ne bi ta sejem deloval boljše, če bi nekaj lesnih podjetij le ne prišlo na ta sejem? Take misli so prevevale marsikaterega obiskovalca, čeravno ni nikdar razmišljal o specializaciji.

Pohištvo naj bo razstavljeno na Salonu pohištva, ki bo vsaki dve leti v Ljubljani. Stroji, oprema in materiali za lesno industrijo pa naj bodo tudi vsako drugo leto. Obe prireditvi bosta specializirani, to pa bo dvignilo njih pomen in prispevalo h kvalitetnejšemu dvigu izbora razstavjalcev in razstavljenih izdelkov.

Salon pohištva naj postane mali Köln, sejem strojev pa mali Hannover! Pravim mali, vendar uspešnejši v svoji specializaciji.

Pa pogledajmo, kaj nam je dal letošnji mednarodni lesni sejem. Skromno rečeno: mnogo. Prostor v hali A, polovici hale B in v novo zgrajeni hali C je bil poln najrazličnejših lesno obdelovalnih strojev. Poleg domačih, kot so Žičnica, Bratstvo in drugi je nastopila cela vrsta proizvajalcev iz Zahodne Nemčije, Italije, ki do sedaj na ta sejem niso prihajali. Razstavljeni so bili tudi sovjetski lesnoobdelovalni stroji. Lahko rečemo, da tako veliko in raznovrstnih strojev na lesnem sejmu v Ljubljani še ni bilo. Manjkalo je sicer nekaj eminentnih in priznanih firm, vendar smo lahko prepričani, da bodo le-ti navzoči že na prihodnjem sejmu. Vendar je tudi brez teh sejem že sedaj kazal povsem drugačen videz, bogastvo tehnike. Res, če bo šlo tako naprej, da se iz tega sejma izključijo pohištveniki, potem lahko pričakujemo, da postane to mali jugoslovanski Hannover. Poleg strojev in opreme je omeniti navzočnost tekstilne in kemične industrije. Tudi notranja oprema, okovje ipd. je lepo dopolnilo sejemsko zanimanje.

Sejem je za nami. Zadovoljni smo, da je uspel in razbil dvolome tistih, ki so mislili, da brez pohištvenikov ne bo šlo.

D. Trotovšek

## Predstavniki Bresta obiskali mehanografske centre

V okviru poslovnega združenja »LES« Ljubljana je bil v dneh od 11. do 23. maja 1968 organiziran strokovni ogled nekaterih mehanografskih centrov v državah srednje Evrope. Tega ogleda sva se iz Bresta udeležila skupaj s tov. Mlinarjem.

V svojem sestavku nimam namena podrobno opisovati vseh tehničnih značilnosti mehanografskih naprav, temveč bežno pregledati v kateri smeri se te naprave razvijajo in zakaj je potrebno, da ta razvoj nenehno spremljamo in da sodobne dosežke tudi uporabljamo.

V vodenju sodobnega poslovanja je vedno vprašanje, kako imeti pravočasno pravilne poslovne informacije zaradi odločanja o poslovanju ter tudi zaradi obračuna med vsemi, ki sodelujejo v poslovanju.

Poslovne informacije morajo biti odraz preteklih, sedanjih in prihodnjih poslovnih dogajanj.

Vedno več je potrebno informacij in tudi kvalitetnejših ter o pravem času. V ta namen se stalno izpopolnjujejo sredstva za obnavljanje informacij. Dinamično življenje, spremembe v gospodarstvu, modi in na drugih področjih, zahteva hitrih informacij.

Podatki nam morajo odgovoriti na vprašanja, kdo, kaj, kdaj, zakaj, kje, koliko, kakšna vrednost, po čem, česa itd.

Znanstveno obravnavanje poslovnih informacij in preko njih tudi poslovnih problemov se uporablja v večji meri zadnja desetletja z razvojem računalnikov. Velika podjetja imajo danes posebne teame ter celo inštitute za proučevanje svoje ekonomike, na drugi strani pa je še mnogo podjetij, ki delajo po svojem izkustvu. Znanstveni pristop k poslovnim problemom ima naslednje faze v raziskavanju:

1. Ugotovitev problema.
2. Razčlenitev problema preko



zbiranja informacij, ugotavljanje vplivov posameznih faktorjev in medsebojne vzročne povezanosti.

3. Oblikovanje zamisli rešitev. Na temelju spoznanj — predlagati boljše rešitve, postopke, procese itd. Iz tega izhajajo lahko variantne rešitve.

4. Preverjanje zamisli se opravlja s spremljanjem, analiziranjem in predvidevanjem.

5. Spremljanje odnikov se nanaša na izvrševanje in istočasno pomeni preverjanje izbranih zamisli ter omogoča popravke še v samem toku in tako tudi odpravo posledic ali napačne zamisli ali nepravilnega izvrševanja.

Cilj vsake poslovne politike delovne organizacije je orientacija njene aktivnosti za uspešen razvoj, izboljšanje njenega poslovanja in istočasno izboljšanje splošnih in delovnih pogojev kolektiva.

Sredstva za ustvarjanje in uresničevanje poslovne politike so:

— Informacije, s katerimi se ustvarja potrebno spoznanje o stanju podjetja. — Izkoriščanje informacij za pripravo predloga poslovne politike skozi znanstveno raziskovanje. — Oblikovanje poslovne politike z odločitvami na temelju dognanj znanstvenih raziskovanj in ob upoštevanju ostalih dejstev.

— Izvajanje poslovne politike z izvrševanjem nalog za doseg ciljev s pomočjo poslovne tehnike.

— Nadzor nad izvršitvijo.

Iz predhodnega vidimo, kako važne so informacije za poslovne odločitve. Za učinkovitost in pravočasnost informacij pa so potrebna sredstva.

Sredstva za obdelavo, dodelavo in predelavo informacij lahko razčlenimo v sredstva nizke, srednje in visoke mehanizacije.

Sredstva nizke mehanizacije omogočajo pisanje ter računanje z mehaničnimi napravami.

V sredstva srednje mehanizacije uvrščamo specialne naprave, ki omogočajo kombinacije pisanja, računanja in razvrščanja. V to skupino sodijo tudi naši knjigovodski stroji. Knjigovodske naprave za pisanje, knjiženje in računanje omogočajo ob pravilnem vnosu podatkov njihovo obeležje, knjiženje, razvrščanje in računanje ob zagotovljeni dokumentarnosti, točnosti in kontroli. Tudi tu gre za opravljanje več operacij obdelave v zaokroženem postopku, toda še vedno ob človekovi prisotnosti.

S sredstvi visoke mehanizacije lahko obdelujemo veliko število podatkov z vsemi operacijami, kar obvladujemo s sistemi strojev in naprav.

Naprave luknjanj kartic so izredno primerne za obdelavo velikega števila podatkov ob večkratnem razvrščanju, računanju ter izpisovanju. Sistem sam za-

hteva predhodno prevajanje podatkov v kode luknjic na karticah ob večjih organizacijskih pripravah.

Naprave luknjanega traku kot posrednika za daljinski prenos podatkov omogoča že delni prehod na avtomatizirano obdelavo podatkov, posebno pa vključevanje v večje računske centre.

Kakšni pa so visokomehanografski stroji?

Imamo te enote: vhodno, izhodno in centralno. Tok informacij poteka od sprejemanja, memoriranja (skladičenja ali spomina), obdelave do izhoda informacij. Poleg sistema luknjanj kartic, trakov se uporabljajo tudi magnetni trakovi, diski ali pa je prenos direkten preko telefona, pisalnega stroja, teleprinterja.

Iz ogleda mehanografskih centrov sva videla, da se mehanografija zelo hitro razvija. Večji proizvajalci mehanografskih strojev dajejo vedno več poudarka vključevanju ljudi pri obdelavi podatkov in sestavljanju programov.

Za vsako mehanografsko obdelavo je predpogoj dobra organizacija in predhodna celotna šifracija. Vprašanje je tudi: ali lasten mehanografski center, ali vključitev v večje centre, s tem, da bi imeli sami osnovne stroje na primer za luknjanje in verifikiranje. Poseben problem je tudi šolanje kadrov in servis. Od obiskanih centrov ima samo ena firma organizirano v Jugoslaviji šolanje in servis. Nujna je specializacija nekaterih kadrov. Kljub visoki mehanografiji nam ta nič ne koristi, če nimamo ljudi, ki bodo pripravili koncept obdelave informacij in ki bodo znali te uporabiti pri poslovnih odločitvah. Zato menim, da je prva naloga pravilen izbor specializiranega delavca, ki se bo ukvarjal z mehanografijo, poveza z obstoječimi centri ter organizacijske priprave za vključitev v enega izmed centrov.

J. Hren

## Izvoz iz leta v leto večji

Primerjava izvoza prvih petih mesecev letošnjega leta z istim obdobjem lani kaže, da smo letos izvozili kar za 42 odstotkov več.

Kako smo prišli do takih uspehov, zlasti še, ko vemo, da je izvoz pohištva v evropske države vedno manjši in da je istočasno tudi izvoz žaganega lesa v dežele srednjega vzhoda skoraj povsem zamrl.

Največ izvozimo še vedno v Združene države Amerike, saj ta še vedno z 80 % našega celotnega izvoza pohištva predstavlja najmočnejšo postavko, ki ni majhna tudi v državnem merilu, kjer predstavlja 10 % celotnega jugoslovanskega izvoza pohištva.

Odgovor na postavljeno vprašanje najdemo v tem, da sta tako tovarna pohištva v Cerknici, kot tovarna pohištva v Martinjaku povečali proizvodnjo predvsem tistega pohištva, ki se masovno plasira na ameriškem tržišču. Takšno povečanje pa je tovarnam omogočil izbran in ustrezajoč asortiment, ki je istočasno tudi ekonomsko najbolj pogojen vsaj v tem obdobju.

Naša bodoča naloga je predvsem ta, da se takšna poslovna usmeritev zadrži in pogloblja, kajti to je in mora biti baza za nadaljnje povečanje proizvodnje in prodaje, tudi po izvršeni modernizaciji, ko bo od sedanjih 3 milijonov dolarjev potrebno izvoziti kar za 5 milijonov dolarjev in še več.

Realizacijo na domačem trgu smo v odnosu na isto obdobje lanskega leta povečali le za 10 odstotkov. To pa je tudi večni problem, primanjkuje nam izdelkov, ki jih je tržišče sprejelo in jih vse več tudi zahteva.

Uskladitev izvoznih obveznosti z domačimi bo ena glavnih nalog proizvodnje in prodaje tudi v prihodnje.

Letošnji plan izvoza je za 25 odstotkov višji kot leta 1967. Kapacitete tovarn so zasedene. V tovarni pohištva Cerknica so lan-

sirni načrti segli že v februar 1969, medtem ko se pri tovarni pohištva Martinjak ponavlja vsakoletna nujna za ustrezni naročili v I. polletju in ko v II. polletju navadno kapacitet zmanjka. Prav to je problem, ki neugodno deluje na urejevanje in pripravo proizvodnje.

Zaradi navedenega, predvsem pa, da dosežemo spremembo asortiment v tovarni pohištva Martinjak v zahtevnejše — stilno pohištvo, je v pripravi širša obdelava tega problema na najbolj potencialnem tržišču, to je v ZDA. S tem ni rečeno, da bomo možnosti za izvoz na evropska tržišča v prihodnje zanemarjali.

Z doseženim izvozom v prvih petih mesecih smo torej lahko zadovoljni. To nam je tudi napotek za še uspešnejše uveljavljanje naših izdelkov v inozemstvu in utrditev pridobljenih pozicij v mednarodni delitvi dela.

F. Turk

## Zmanjšanje taks povečanje vodarine

Dne 21. 5. 1968 je bila redna seja obeh zborov Skupščine občine Cerknica z obširnimi dnevnim redom. Odborniki so obravnavali in sprejeli več odlokov, od katerih želimo omeniti predvsem dva:

a) Spremenila se je občinska upravna taksa za izdajo in podaljšanje veljavnosti potne listine za potovanje v tujino in vizuma za več potovanj. S 1. 1. 1968 so se zvišale upravne takse za potovanje v tujino od 15 na 150 N din in za vizume od 10 na 50 N din. Zaradi tega se je zelo zmanjšalo število izdanih potnih listov in vizumov v prvih štirih mesecih leta 1968 napram istemu obdobju v letu 1967. Odborniki so na osnovi pregleda

Nadaljevanje na 4. strani



Del Brestovih samoupravljalcev ob razpravi na TV oddaji

# Na sprejemu pri tov. Titu za njegov rojstni dan



25. maja smo bili že zgodaj na nogah. Člani delegacij vseh republik smo nestrno pričakovali slavnostni trenutek, ko bomo segli v roko tovarišu Titu in mu zaželeli nadaljnjih uspehov pri državnih poslih.

Vožnja z avtobusom proti Belim dvorom se mi je zdela vse prepočasna, nestrpnost se je stopnjevala, posebno ker večina članov delegacij, med njimi tudi jaz, tovariša Tita še ni videla iz neposredne bližine.

Pred Belim dvorom smo se zbrali člani vseh delegacij, člani državnih in političnih organov in organizacij ter Titovi najožji so-

delavci. Točno ob napovedanem času je ves nasmejan stopil med nas tovariš Tito. Ob veselem vzklikanju in pozdravljanju mu je zadnji nosilec štafete predal štafeto palico. Tovariš Tito se je v kratkem nagovoru zahvalil za čestitke in nakazal nadaljnje naloge mladine in delovnih ljudi.

Na zakuski smo se člani slovenske delegacije dogovorili, da bomo tovarišu Titu nazdravili s čašo vina. Po zdravici mu je vsak član ponovno čestital, tovariš Tito pa se je zadržal z nami v razgovoru. Srečanje s tovarišem Titom mi bo ostalo v lepem spominu.

T. Bavdek

## Povečan obseg proizvodnje v TP Martinjak

Samo obseg proizvodnje ni zadosten kazalec, da bi imeli celoten pregled nad gospodarstvom v poslovni enoti, vendar pa opozarja na nekatere značilnosti. Konec leta 1967 so samoupravni organi in sindikalna podružnica sprejeli vrsto ukrepov, ki smo jih začeli v letošnjem letu organizirano in temeljito uvajati. Celoten kolektiv se je zavedel, da mora nekaj ukreniti, če hoče pri gospodarstvu dovlj sredstev za obnovo zastarelih strojev, povečanje proizvodnih površin in skladiščnih prostorov ter zagotoviti primerne osebne dohodke. Seve-

rezultate v našem delu.

Na povečan obseg proizvodnje vpliva tudi kvaliteta in pravočasna izdelava pripomočkov — šablon, rezil in drugih naprav, ki omogočajo proizvodnji nemoteno delo. Tega se modelarji in mehaniki vedno bolj zavedajo. To se kaže v rezultatih njihovega dela. Seveda smo še daleč do polne organizacije, za sedaj pa je važno spoznanje, da vsako delovno mesto zahteva človeka in čim bolj se vsak tega zaveda, tem večji je uspeh človeškega kolektiva.

|                                    | Jan. | Febr. | Marec | April | Maj   | Junij |
|------------------------------------|------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Obs. proizv. v relativnih številih | 100  | 98,8  | 111,2 | 136,6 | 126,9 | 145,0 |
| Število zaposlenih                 | 100  | 100   | 102,2 | 100,5 | 100,5 | 101,0 |

da ne gre brez težav, ki se pričenjajo že v sami pripravi proizvodnje. Težko se je privaditi na popolno delitev dela, ki zahteva vestno in odgovorno delo na vsakem delovnem mestu. Vsaka napaka se kaj kmalu pokaže in ni lahko zanjo odgovarjati. Podobno je tudi v proizvodnji, kjer se zahteva od vsakega inštruktorja, da samostojno in čim gospodarnejše organizira proizvodnjo v svoji ekonomski enoti in zagotovi primerno kvaliteto dela. Skoraj nerazumljivo je, da se nekateri delavci s težavo vključujejo v prizadevanja za boljše kvaliteto z raznimi pritiski na kontrolno službo, normirke, tehnologe in inštruktorje in skušajo vplivati na popuščanje v kvaliteti. Ali smo res že pozabili na reklamacije in druge nevesčnosti, ki zadenejo vse, tudi tiste, ki si z vsemi močmi prizadevajo, da bi dosegli čim boljše

Iz prikaza vidimo, da se je število zaposlenih minimalno spremenjalo, obseg proizvodnje pa je močno porastel v aprilu, maju in juniju.

Uspeh bi bil lahko še večji, če bi imeli stabilnejši načrt proizvodnje vsaj za nekaj mesecev vnaprej. Na ta način bi se mnogo lažje izognili raznim zastojem, ki se pojavljajo zaradi nepravočasne dobave blaga, materiala ali surovin. Mnogo lažje in temeljiteje bi pripravili tehnološke postopke, razčistili kriterije kontrole, pripravili razne meritve in kontrolne naprave, pripomočke, šablone in druge naprave. Le usklajeno in odgovorno delo vseh služb in vsakega posameznika bo omogočilo še hitrejši rast proizvodnje in boljše uspehe v gospodarstvu tako v Martinjaku kot v celotnem kolektivu BRESTA.

F. Levec

## Nova organizacija prodajne službe

Samoupravni organi poslovne enote Skupnih strokovnih služb, kot tudi Upravni odbor podjetja so sprejeli zaključke o novi organizaciji prodajne službe.

V čem so značilnosti te nove organizacije?

Prodajna služba za pohištvo bo ločena od prodajne službe primarnih izdelkov.

Povečani obseg proizvodnje pohištva, predvsem pa dejstvo, da se bo le-ta, po izvršeni modernizaciji, povečala več kot za 1/3 sedanjega obsega, narekuje, da se da prodaji pohištva večji pomen, poleg tega pa službo organizira tako, da bo sposobna obravnave tržišča, sposobna dati pomoč proizvodnji in opravljati vse administrativno tehnične prodajne naloge.

Iz tega razloga bo imela prodajna služba pohištva naslednje specialne dejavnosti:

- oblikovanje novih izdelkov,
- tehnično obdelavo prodajnih poslov v pripravi in v teku proizvodnje,
- prodajo na domačem trgu,
- prodajo na zunanjem trgu.

### TEHNIČNA OBDELAVA PRODAJNIH POSLOV NOVA POTREBNA DEJAVNOST

Nič koliko problemov je že bilo, ker tehnični opisi, pa tudi dogovori o kvalitetnih konstrukcijskih vprašanjih niso bili obravnavani s pravim tehničnim pristopom. Elementi komercialnih teženj so se često mešali s tehničnimi. Rezultat tega je bil, da so zlasti zahtevnejši izdelki po naročilu po prvi dobavi kazali odstopanja, pa je potem mnogokrat prišlo do pregovarjanja, zankanja dogovorov, da, celo do končanja ali daljše prekinitve sicer interesantnih poslov. Niti prodajna služba, niti predstavniki poslovne enote niso bistveno insistirali na detajlih tehničnih opisih.

Z uvedbo novih delovnih mest, katerih naloga je sodelovati pri izdelku od vzorca do redne proizvodnje ni še v teku, povsem iz tehničnega razloga in zato, da bi bili tehnični opisi kvalitetni in da bi proizvodnja ustrezala dogovoru iz pogodbe o dobavi. Gre pač za inštruksično in kontrolno funkcijo, ki naj že v osnovi prepreči odstopanja. Tudi kooperacije, njih organizacija in izvajanje so delokrog le-teh. Po sprejetju organizaciji bo vsaka fabri-

kacija finale imela svojega tehničnega referenta, referent za tapetništvo pa bi bil istočasno tudi organizator dela te dejavnosti.

### DOMAČI TRG DEJLEN OD ZUNANJEGA

Tudi to je novost, saj je vse do sedaj prevladovala obdelava poslov po tovarnah. Raziskava domačega trga je povsem nekaj drugega kot zunanjega ali obratno. Vsaka dejavnost zahteva drugačen nastop in prijeme. Tudi tehnika dela je drugačna. Gre torej za specializacijo, ki naj da dobre kvalitetne rezultate.

Vzemimo samo primer: izvozni posli so največkrat dolgoročni, medtem ko je prodaja na domačem trgu neprestana, čeprav se tudi tu sklepajo letne prodajne pogodbe. Izčrpavanje teh pogodb, vedno novi kupci, nebroj pisem interesentov, dopolnjevanje naročil in podobno, daje tej službi izredno dinamiko. Izvozni posli nimajo take dinamike v času izvajanja pogodb. Razpoložljive kapacitete je treba angažirati v prvi vrsti na analize, obračune, evidence, skratka v poglobljeno analitsko delo vsakega zaključka.

V tem primeru se bodo tudi križali interesi izvoza in domačega trga, vendar se bo našla ustrezna oblika njihovega reševanja.

### ALI BO NOVA ORGANIZACIJA KOS NALOGAM, KI STOJE PRED PODJETJEM

Z dobro in kvalitetnoasedbo bo prodajna služba lahko uspešno delala na raziskavi trga, pripravi in realizaciji prodaje. Povečani obseg dela bo sam pokazal, kolikšna naj bo ta služba v prihodnje.

### PRIMARNA PROIZVODNJA — PRODAJNA SLUŽBA PRIMARNIH IZDELKOV

Žagan les, zaboji, ladijski pod in iverne plošče predstavljajo povsem drugačen asortiman kot je pohištvo. Tako proizvodnja kot prodaja sta specifični. Iz tega razloga je tudi prišlo do ločitve dveh poslovnih in do formiranja nove samostojne službe.

Prodajna služba bo v novih pogojih vsekakor lahko mnogo uspešneje opravljala svoje naloge.

F. Trotovšek

disciplinsko kaznovan; dela ni zamujal, tudi zdaj je vedno prvi na delovnem mestu. Bil je vedno dobrega zdravja in zaradi bolniške zelo malo odsoten z dela.

Osebnih dohodkov nima nižjih od mlajših delavcev. Obračunani so mu po uspehu skupine, v kateri dela.

V krajšem razgovoru je dejal:

»Bili so časi, ko so bili nominalni osebni dohodki zelo nizki, pa nisem iskal dela drugod, zato ker sem verjel, da je naše podjetje močnejše od drugih v občini in da se bo stanje izboljšalo. Da bi se zaposlil izven občine, pa bi bilo brez pomena, ker sem pač domačin. Prepričan sem, da naše vodstvo zna gospodariti in da se nam ni bati za razvoj, seveda ob prizadevanju vseh članov kolektiva.

O ugodnostih za starejše delavce nisem slišal. Pravite, da je bilo o tem govora na Centralnem delavskem svetu in da obstoja s tem v zvezi celo sklep CDS. To je zelo socialno in v redu, saj vsak človek postane star. Zanima me ali so ugodnosti za starejše delavce že predpisane, saj je že dolgo kar je bila seja CDS; kot se spominjam je bila enkrat februarja?

Moje mišljenje je, da bi morali Zakon o delovnih razmerjih oziroma o pokojninah spremeniti tako da bi lahko šli v pokoj delavci, ko dosežejo predpisano starostno dobo. Zlasti je to aktualno sedaj, ko vedno več mladih ne dobi zaposlitve.

J. Klančar

## Potrebe zahtevajo večje sodelovanje služb

Tovarna pohištva Cerknica je razdeljena na osem obračunskih enot, ki so tehnološko zaključene. Po tehnološkem zaporedju je montaža predzadnja enota. Že samo ime oddelka pove kakšno nalogo ima naš oddelki, da v njem sestavljamo izdelke. Izdelki gredo samo še v zavijalnico in že so pripravljeni za vskladičenje, oziroma za prodajo. Delo v montažnem oddelku pa ni tako preprosto, kot bi si morda kdo mislil, kajti kakor hitro je izdelek sestavljen, se pokažejo vse napake drugih oddelkov. Te napake pa večkrat niso majhne in nam včasih celo zavrejo normalen potek dela. Napake, ki se pojavljajo, so objektivnega in subjektivnega značaja. Včasih težko kompletiramo izdelke po nalogu, ker nam drugi oddelki ne dajejo pravočasno elementov. Zato moramo preusmeriti delo na drug izdelek, pa se ponovno vračati nazaj, s tem pa zgubimo veliko delovnih ur. Pripominjam pa, da lansirni in terminski načrt tega ne predvideva. Delo je tehnološko tako zastavljeno, da do takih in podobnih napak ne bi smelo priti, pa kljub temu prihaja. Strokovne službe bi se morale bolj angažirati in predhodno odstranjevati napake, do katerih prihaja, tako v tehnološkem pogledu, kakor tudi glede oskrbovanja tovarne z materiali. Razumljivo je, da proizvodnja iz dneva v dan narašča in da vzporedno s tem nastajajo tudi težave.

Zato se moramo še bolj angažirati in reševati nerešena vprašanja pravočasno, kajti le tako bomo obvladovali organizacijo dela in zapletena vprašanja. Samo tako bomo zadostili samemu sebi, kolektivu in družbi.

Prepričan sem, da bo naše bralce zanimala struktura delovne sile montažnega oddelka. Prav gotovo se bo kdo začudil glede na to, da delamo artikole, ki so dokaj zahtevni, ter predstavljajo veliko vrednost, ki je brez kvalifikacije. V oddelku imamo kar za 70 % nekvalificirane ženske delovne sile.

To je le nekaj bežnih misli iz montažnega oddelka v TP Cerknica, kjer se tako kot v drugih oddelkih trudimo, da bi dosegli čim več, da bi povečali naš standard in zagotovili sredstva za jutrišnji dan.

V. Subić

## Leta ga ne ovirajo pri delu

Skladiščni delavec Švigelj Tone je najstarejši član Tovarne pohištva Cerknica. Star je 62 let, pa ga leta še nič ne ovirajo pri delu. Le na visoki kopi je nekoliko nesiguren. Rajši vidi, da gredo na kopo mlajši delavci.

Ko sem se pogovarjal z njim, mi je pojasnil, da mu manjka do upokojitve še nekaj let delovne dobe.

Na Brestu dela že 15 let, prej pa je delal pri Kmetijski zadrugi. V teh 15. letih ni bil nikoli



Najstarejši član v kolektivu TP Cerknica je skladiščni delavec Anton Švigelj, star je 62 let

# Kramljanje v noči

Star slovenski pregovor pravi, da je noč za spanje. Po tem se več ali manj tudi vsi ravnamo, če nam je to le mogoče. Z namenom, da vidimo kakšno je razpoloženje naših sodelavcev, ki tega zaradi delovne dolžnosti ne morejo uresničiti, smo v noči od 10. na 11. junij obiskali nočno izmenno delavcev v tovarni ivernatih plošč. Ko smo vstopili v tovarno, so nas malo postrani pogledali, češ, kaj pa delajo tu, saj ob tej uri se vendar nihče običajno ne spomni na nas. No, zadrege je bilo kmalu konec in pogovor je stekel kot da smo že starji prijatelji.

»Kako se počutite na delu,« smo povprašali dva delavca, zaposlena pri tehtanju plošč. »Sedaj zelo dobro,« sta istočasno odgovorila, »le okrog 2. do 3. ure zjutraj bo bolj žalostno. Tedaj je namreč čas, ko imamo s spancem največje težave. Ni preveč prijetno to nočno delo,« sta še dodala in odhitela na svoje delovno mesto, kajti soudeležba njihovega dela pri strojih je bila potrebna.

Ker smo hoteli zvedeti čimveč o počutju delavcev pri nočnem delu, smo prosili vodjo izmene tovariša Jožeta Snoja, da nas je vodil po tovarni. Ustavili smo se pri iveraču, kjer je trenutno nadomeščal svojega sodelavca Jože Braniselj, predsednik delavskega sveta tovarne ivernatih plošč, doma z Rakeka. Takoj je bil pripravljen za razgovor. Bolj v šali kot zares je dejal, da nočna izmena ni za ljudi, vendar je to



Jože Žnidaršič — delavec na komandnem pultu

## ZMANJŠANJE TAKS, POVEČANJE VODARINE

Nadaljevanje z 2. strani

izdanih potnih listov ter z namenom, da bi omogočili širšemu krogu občanov cenejša potovanja v tujino sklenili, da se taksa za izdajo potnega lista zniža od leta 1964 dalje enotno za vso občino in je v letu 1967 krila le 75 % vseh nastalih stroškov. Po sporazumu s Krajevnimi skupnostmi se vodovod Grahovo, Martinjak, Gornje Jezero in Hiteni izbrišejo iz osnovnih sredstev Vodne skupnosti, ker bodo z njimi upravljali vaščani sami oziroma Krajevne skupnosti. Za ostala področja je bila določena naslednja cena:

|                           | Ndin/m <sup>3</sup> |
|---------------------------|---------------------|
| Vodovod Cerknica—Rakek    | 0,80                |
| Vodovod Stari trg—Lož     | 2,00                |
| Vodovod Lipsenj—Zerovnica | 0,50                |
| Vodovod Mramorovo         | 3,00                |

Za vse, ki plačujejo vodo pavšalno, ker nimajo vgrajenega števca, se obračuna voda po isti ceni s tem, da so dolžni v letu dni nabaviti in vgraditi števec, sicer se jim bo cena po tem roku povečala za 50 %.

F. Mele

svoje mišljenje hitro popravil, da je pač taka razporeditev dela pri njihovi proizvodnji neizogibno potrebna in nadaljeval: »Poleg tega, da smo prikrajšani pri spanju, imamo v času nočnega dela še druge neugodnosti. Zelo pogrešamo toplo malico, sicer pa te nimamo tudi v dnevnih izmenah ob sobotah in nedeljah. Kljub temu, da smo se na to že navadili, si vseeno želimo, da bi vprašanje toplega obroka hrane na kakšen način rešili. Tudi polurni odmor pri nas ne pride v celoti v poštev, kot je to pri proizvodnji v drugih poslovnih enotah. Pri nas se stroji ne smejo ustaviti, zato nas v času odsotnosti z delovnega mesta nadomestijo sodelavci. Naravno je, da moramo čas počitka skrajšati, da se tako lahko vsi vrstimo. Delovni učinek se kljub težjim pogojem nočnega dela bistveno ne razlikuje od dela podnevi, kajti stroji delajo z enako hitrostjo, mi pa smo jih dolžni oskrbovati. V času ko imajo ostali delavci Bresta prosto, to je predvsem soboto in nedeljo, pogrešamo stikov z dogajanjem v podjetju, ki smo jih sicer vajeni.

Menil je še, da je nagrada za nočno delo občutno prenizka. Podrobno nam je začel razlagati njihov pravilnik o razdeljevanju osebnih dohodkov. Bistvo povedanega je bila želja, da bi s tem pravilnikom in z analitično oceno delovnih mest uredili pravilnejši dodatek za nočno delo.

Enakega mišljenja je bil tudi tov. Jože Znidaršič iz Dolenje va-

jini. Kavso so dobili delavci vsak dan ob določenem času. Mogoče pa takšna skrb za boljše počutje naših sodelavcev res ne bi bila odveč?

Tovariš Jože Mrak iz Begunj zelo pogreša proste sobote, predvsem pa nedelje. Z družino bi šel dostikrat na krajši izlet, pa razen ene nedelje v mesecu ne more nikamor. Za potrebno posvetitev družini preostaja le malo časa, kajti spanje mora nadomestiti podnevi.

Morda kaže vsebina tega razgovora na slabo razpoloženje delavcev pri delu, vendar temu ni bilo tako. Prav z njihove strani je pogovor prešel na šaljivost in srečanje z njimi se je končalo v prijetnem vzdusju. Zazeleli smo jim veliko uspeha pri nadaljnjem delu, oni pa nam dober počitek. J. Žumer J. Kovačič

## Člani DSTPC proti podražitvi prehrane

Delavski svet Tovarne pohištva Cerknica je na zadnji seji, dne 11. junija med drugim obravnaval tudi vprašanje podražitve hrane in nekaterih pijač v Delavski restavraciji. Ugotovil je, da je vprašanje formiranja cen suverena pravica UO delavske restavracije, vendar pa ima DS TP Cerknica resne pomisleke o nekaterih njegovih odločitvah.

Na primer cena za skodelico črne kave se je povišala od sedanjih 0,50 na 0,60 dinarjev. Cena kave bi bila lahko višja, tako glede na njeno dejansko ceno, kakor tudi z ozirom na pomen, ki ga ima kava v prehrani (luksuzen artikel).

b) Steklenica piva stane 2 dinarja. Tudi po novem ceniku se cena ne spremeni, čeprav je pivo najcenejše v naši restavraciji. Cena piva bi bila prav gotovo lahko višja.

c) Žgane pijače točijo v majhnih količinah, zato malenkostnega povišanja pri kozarčku posameznik še opazil ne bi.

Člani delavskega sveta se nikakor niso strinjali s podražitvijo toplega obroka in sendviča. Cena sedanjega sendviča je 120 dinarjev. Poglejmo to ceno nekoliko podrobneje:

|                               |            |
|-------------------------------|------------|
| žemlja stane                  | 0,25 N din |
| 2,5 dkg salame, več je        |            |
| v sendviču ni                 | 0,40 N din |
| recimo, da stane vloženo delo | 0,10 N din |
| dobiček                       | 0,05 N din |
| Skupaj                        | 0,80 N din |

Prodajna cena sendviča 120 N dinarjev je nevzdržna, zlasti pri sedanjih kvaliteti ter če upoštevamo, da si sendvič kupi delavec, kateremu je topel obrok premalo. Sendvič bi se torej moral prodajati po lastni ceni, kot dopolnilo toplemu obroku, katerega namen je poslovanje restavracije.

Ne vem, ali je upravni odbor pomislil na možnost, da bi se kolektivni lahko poslužili drugih virov prehrane. Take možnosti ob-



Jože Braniselj — predsednik DS TP Cerknica

stojajo, zato predlagamo, da je upravni odbor v prihodnje pri takih odločitvah previdnejši.

Več kritike je bilo tudi na račun slabe in večkrat pokvarjene hrane, ki se daje abonentom. V bodoče takih obrokov ne bomo plačevali, celo več, zahtevali bomo povrnitev škode.

Tudi nočno dežurstvo zaradi nekaj »marjašarjev« se najbrž ne

izplača. Prišlo nam je na uho, da je bilo samo v prvem tromesečju v restavraciji Martinjak izplačanih 5500 N din za nadurno delo.

Menimo, da bi bilo mnogo pametneje poiskati vse notranje rezerve, katerih ni malo in šele po taki analizi sporazumno s prizadetimi pristopiti k spremembi cen.

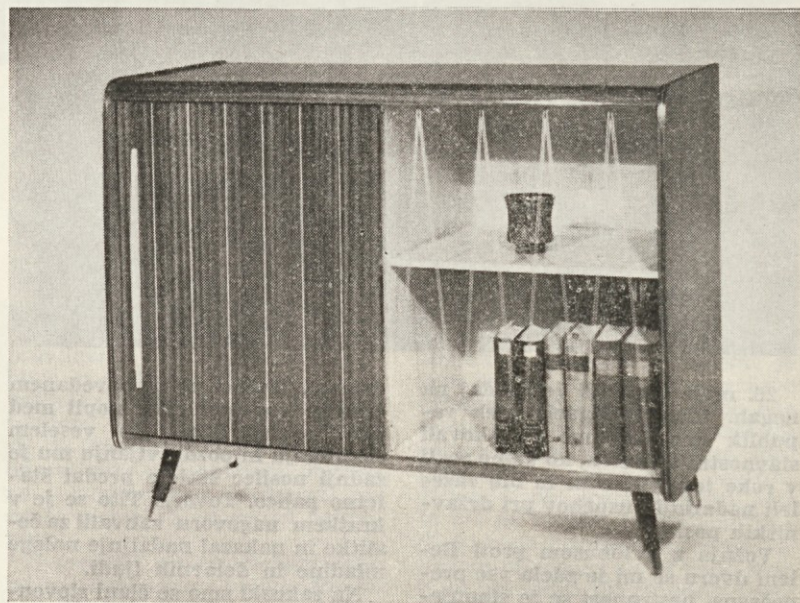
T. Kebe

## Vzajemno sodelovanje z »Gabrom«?

Ko smo programirali količine in asortiment za letošnji letni načrt, smo ugotovili, da ne bomo mogli zagotoviti celotnih potreb po našem pohištvu.

Meseca februarja je kupec glasbenih omaric povišal naro-

Prvi razgovori so pokazali, da obstajajo realne možnosti za proizvodnjo TV vitrin. Gaber bi izdelal ploskovni del TV vitrine, vse do faze priprave površin. Tu bi se vključila naša tovarna, ker ima modernejše in boljše napra-



TV vitrina — predmet razgovorov o sodelovanju

čilo, tako da smo morali že itak okrnjeni program za domači trg še skrajšati.

Zaradi takega stanja smo začeli razmišljati o možnosti kooperacije. Razprave so tekle z Jelko Begunje, ki so se končale brez uspeha.

Iskali smo nove možnosti. Razgovori potekajo z Gabrom, Stari trg. Vodstvo tega podjetja je za sodelovanje zelo zainteresirano.

ve. S takim sodelovanjem bi bilo mogoče do konca leta izdelati 10.000 kosov TV vitrin, kolikor nam jih v letošnjem letu primanjkuje.

Stiki so napravljeni, možnosti za tesnejše sodelovanje so tu, treba jih je le izkoristiti, kasneje pa negovati in razširjati. Če bo do sodelovanja prišlo, bosta od tega sodelovanja imela koristi oba kolektiva.

T. Kebe

## Zakasnitev sprejemanja načrta

Zakaj obravnava obračun I. tromesečja DS šele sedaj. To vprašanje so postavljali člani DS ko so razpravljali o obračunu za prve tri mesece.

Kritično so sprejeli pojasnilo, da je obračun I. tromesečja izdelan tako pozno zaradi dopusta in bolniškega staleža obolista ter napak, ki so nastale zaradi netočnega šifriranja. Eden izmed vzrokov zakasnitve je tudi izdelava materialne bilance, ki je bila končana komaj 26. namesto 18. aprila.

Delavski svet ne more zaradi tako poznega obračuna sprejeti nobenih ukrepov, ki bi popravili pomanjkljivosti v poslovanju.

V I. tromesečju smo v Tovarni pohištva dosegli vrednost proizvodnje 9.430.000 N din ali 98 % planirane vrednosti.

Kot vidimo nismo dosegli planirane vrednosti proizvodnje. Strokovnjaki utemeljujejo izpad proizvodnje s sledečimi razlogi: — lansiranje večjega števila novih artiklov, — ozka grla v površinski obdelavi, — nepravčasna dobava posameznih surovin in — izpad električne energije.

Pri prodaji znatno povečujemo prodajo v izvoz, saj smo ga povečali v primerjavi s istim obdobjem leta 1967 za indeks 122.

Primerjava med planiranimi in dejanskimi stroški kaže 8 % preokaračenje stroškov.

Osebnih dohodki proizvodnih delavcev so se v I. tromesečju letošnjega leta v primerjavi z istim obdobjem lani povečali za 10 %, osebni dohodki režijskih delavcev pa za 5 %.

V lanskem I. tromesečju je bilo največ osebnih dohodkov od 50.000 do 80.000 S din, v I. tro-

mesečju letošnjega leta pa od 80.000 do 100.000 S din.

V obdobju I. tromesečja smo ustvarili za 13,5 % več dohodka in ostanka dohodka kot v istem obdobju lani.

J. Klančar

## Obisk iz beograjske univerze

V maju so nas obiskali študentje beograjske univerze, ki študirajo na gozdarski fakulteti lesno smer. Vodil jih je prof. dr. Perović in še dva profesorja. Ogledali so si Tovarno pohištva in Tovarno ivernatih plošč. Po končanem obisku smo imeli z njimi kratek razgovor, kjer so nam postavljali zlasti profesorji razna vprašanja s področja ekonomike, organizacije, komercialne in s tehničnega področja. Predvsem jih je zanimalo, kaj je storilo naše podjetje, da se je uveljavilo na zahtevnih tujih tržiščih, organizacija podjetja, delo razvojnega sektorja in tehnične priprave dela, projektiranje tehnologije, predvsem mehanizacija površinske obdelave itd. Tudi študentje so nam zastavili nekaj vprašanj, predvsem smo morali pred profesorji povedati, kaj mislimo o učnem programu na univerzi in kakšne težave čakajo mladega inženirja pri prvi zaposlitvi.

Po nekajurnem razgovoru smo bili enotni, da bi moral razgovor trajati nekaj dni. Videti pa je bilo, da so zadovoljni zapustili naše podjetje.

I. Jurkovič

# Položaj Bresta v lesni industriji SR Slovenije

Da prikažemo položaj Bresta v lesni industriji v letu 1967, bomo primerjali nekaj doseženih rezultatov lesne industrije in Bresta. Lesno industrijo SR Slovenije je predstavljalo v letu 1967 7,4 % doseženega celotnega dohodka industrije in rudarstva SR Slovenije, naš delež celotnega dohodka v lesni industriji SRS pa 5,6 %. Ker ne razpolagamo z detajlnimi podatki celotne lesne industrije, se bomo poslužili podatkov za člane poslovnega združenja »LES«, ki skoraj v celoti predstavljajo lesno industrijo SR Slovenije.

Frekvenčna distribucija (v kateri se kaže položaj podjetja v skupini vseh lesnih podjetij) podjetij glede na doseženi celotni dohodek:

| Zap. št. | Dosež. cel. dohodek v letu 1967 | Štev. podjetij | Kumulat.  | Relativ. frekv. % | Kumulat. frekv. % |
|----------|---------------------------------|----------------|-----------|-------------------|-------------------|
| 1.       | do 1000                         | 11             | 0         | 24                | 0                 |
| 2.       | 1001—2000                       | 14             | 11        | 30                | 24                |
| 3.       | 2001—4000                       | 9              | 25        | 20                | 54                |
| 4.       | 4001—6000                       | 9              | 34        | 20                | 74                |
| 5.       | 6001—8000                       | 2              | 43        | 4                 | 94                |
| 6.       | 8001—9950                       | 1              | 45        | 2                 | 98                |
|          | <b>Skupaj</b>                   | <b>46</b>      | <b>46</b> | <b>100</b>        | <b>100</b>        |

Iz te tabele lahko ugotovimo, da od 46 primerjanih podjetij večina podjetij dosega celotni dohodek pod 40 tisoč N din (74 %). Brest se nahaja v petem razredu z 67.340 tisoč N din. Nižji celotni dohodek ima 94 % (43 podjetij) podjetij lesne in-

dustrije SR Slovenije, vključene v PZ »LES«.

Frekvenčna distribucija doseženega dohodka (v kateri se kaže položaj podjetja v skupini vseh lesnih podjetij):

| Zap. št. | Dosež. dohod. v desetisoč N din | Štev. podjetij | Kumulat.  | Relativ. frekv. % | Kumulat. frekv. % |
|----------|---------------------------------|----------------|-----------|-------------------|-------------------|
| 1.       | do 400                          | 19             | 0         | 41                | 0                 |
| 2.       | 401—800                         | 9              | 19        | 20                | 41                |
| 3.       | 801—1600                        | 12             | 28        | 26                | 61                |
| 4.       | 1601—2000                       | 1              | 40        | 2                 | 87                |
| 5.       | 2001—2641                       | 5              | 41        | 11                | 89                |
|          | <b>Skupaj</b>                   | <b>46</b>      | <b>46</b> | <b>100</b>        | <b>100</b>        |

Brest se nahaja v 5. razredu z 32.154 tisoč N din doseženega dohodka in le eno podjetje (Meblo Nova Gorica) dosega večji dohodek od Bresta. Nižji doseženi dohodek nasproti Brestu pa je doseglo 44 podjetij.

Primerjava doseženega izvoza nam pove, da je Brest največji izvoznik lesne industrije SR Slovenije in največji izvoznik pohištva v Jugoslaviji. Delež doseženega izvoza Bresta v celotnem izvozu lesne industrije SR Slovenije predstavlja 8,9 odstotka.

Za zaključek lahko ugotovimo z ozirom na dosežene rezultate v letu 1967, da Brest predstavlja eno vodilnih podjetij lesne industrije SR Slovenije in Jugoslavije in da so Brestovi rezultati gospodarjenja zelo uspešni.

B. Mišič

## Večji poudarek preizkušnji materialov in postopkov

Razumljivo je, da morajo biti v sodobno organizirani industrijski proizvodnji vsi delovni procesi zelo dobro pripravljeni, pa naj bo to v tehničnem, tehnološkem ali organizacijskem smislu, ker je v obratnem primeru proizvodnja predraga.

Tudi proizvodni proces v naši tovarni zahteva vse bolj dosledno pripravljenost tehnično in delovno dokumentacijo pa tudi boljše organizacijske prijeme, čeprav je napravljen na tem področju že precejšen napredek.

Do sedaj so bile še najbolj pripravljene kosovnice. V zadnjih šestih mesecih je bilo le nekaj manjših spodrslijajev in to večinoma v primeru sprememb, ki so neugodno vplivale tudi na proizvodni proces.

Tehnološki postopki ali boljše rešeno zaporedje delovnih operacij v odelkih, kot so masivna proga ali II. strojna, trenutno nekako zadovoljujejo. Slabše pa je s tehnološkimi postopki v površinskih oddelkih — predvsem

v zadnjem času, ko nastaja vrsta sprememb. Posebno se kaže potreba, da bi morali biti tako materiali kot postopki prej temeljito preizkušeni in najbrž jih potem tudi ne bi bilo težko predpisati ter koristno uporabiti v redni proizvodnji. Vendar prav v času sprememb običajno ni časa za solidno pripravo, kar ima za posledico prekoračevanje planiranih stroškov, tako izdelavnih kot režijskih.

Tudi problemi kot so: nepravčasna dobava materiala — predvsem za površinsko obdelavo, prevelika ali premajhna kartonska embalaža, neugodno vplivajo na končni rezultat.

Dejstvo je, da taki in podobni problemi, vključno s tistimi, ki jih povzročimo ponekod z nekvalitetnim delom v neposredni proizvodnji, terjajo čimprejše rešitve, ker bomo na ta način lahko povečevali tudi osebne dohodke.

T. Bavdek

## SOLAS in Brest

Beseda SOLAS je kratica, ki v prostem prevodu pomeni: »Konvencija o zaščiti človeških življenj na morju«, ki je bila sprejeta leta 1960 v Londonu.

Eden izmed členov Konvencije natančno predpisuje, kakšne lastnosti morajo imeti materiali za pregrade na hodnikih oziroma med kabinami na potniškem delu ladij. Ker je največja nevarnost za ljudi prav ogenj, ki se hitro pojavi pri nesrečah, je postavljena zahteva, da morajo vsi ti materiali pol ure zadrževati ogenj s temperaturo do 850° C.

Vse jugoslovanske ladjedelnice so po uveljavitvi Konvencije morale ta material upoštevati.

Pričeli smo razmišljati, kako bi drag uvoz ladjedelnic zamenjali z doma narejenimi ploščami. Prvi poizkusi so se začeli leta 1962, že proti koncu istega leta pa je na osnovi rezultatov preizkusov Brest dobil uradno potrditev zadovoljivih kakovosti nove plošče. Preizkus so opravili strokovnjaki

Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij iz Ljubljane. Atest o uporabnosti plošče je izdal Jugoslovanski register brodova.

Ploščo, ki smo jo napravili, smo komercialno imenovali Azberest 25. To je iverna plošča, sestavljena iz treh plošč, z azbestnim vložkom, ki preprečuje proboj ognja.

Kasneje smo začeli proizvajati še Azberest 35 ter Azbestopan 36 in 42.

Te plošče so bile tudi patentirane pri zveznem zavodu za patente. Kasneje so naše protipožarne plošče dobile ustrezne ateste še pri LLOYD'S Registru v Angliji, Bureau Veritas v Franciji, RINI v Italiji, Sovjetskem državnem registru in letos tudi pri SJØ FARTSDIREKTORATET — direkciji trgovskega ladjevja in navigacije Norveške.

Naše plošče plovejo kot pregrade stene na ladjah večine pomorskih držav, med njimi na ladjah Sovjetske zveze, Pakistana, Grčije, Indije, Norveške in seveda Jugoslavije.

F. Hvala

## Problemi in misli mladih

V mladinski organizaciji opazam precejšnjo neaktivnost, pa tudi zelo malo volje do mladinskega dela.

Da bi lahko uresničili nekatere naloge, potrebujemo dvoje: razumevanje starejših in voljo do dela, kar predvsem pogrešamo.

Mislím, da v prihodnje ne moremo pričakovati kaj več od mladih. Zavedamo se, da moramo nekaj ukreniti, nekaj, kar bo koristilo družbi in nam samim. Kako malo nam zaupajo starejši, lahko spoznamo iz primera, ko ob volitvah niso v delavski svet izvolili nobenega mladince, da bi se kdo izmed nas vključil v razgovor, pa sploh nismo pomislili. Mislím, da to ni bilo prav, kajti zavedati se moramo, da je v našem podjetju ena tretjina mladih, ki proizvajajo prav tako kvaliteto, kakor starejši člani kolektiva. Starejši mislijo, da znajo samo oni razpravljati o problemih dela, da so le njihovi predlogi ustrezni. Mením, da bi morali tudi mladino povprašati, kaj misli o tem in onem.

Zaman sem iskal v našem glasilu sestavek, v katerem bi opisnik razpravljal o mladih v našem podjetju; nisem zasledil intervjuja z mladinci. Kaj se res nihče doslej ni spomnil na nas — mladino? Ali nikogar ne zanima, kaj mislimo in česa si želimo?

Čutím se zapostavljene, ko o svojih problemih in težnjah tožím le v pouličnih razgovorih in za vse krívím mladinsko organizacijo. Tako jadicovanje nam pa le škodí, saj si tako nehoťe kvarímó ugled, kolikórga še imámó. V takem vzdušju pa ni lahko delati, kaj še le dosegati pomembnejše uspehe.

Avtorju, ki je namenil svoje posnetke mladim, prísrna hvala! Da pa ne bi bilo v prihodnje neljubih pomót, proším, da se prej pozanimá, če so njegovi podatki resnični.

Mladinci, Brestov obzorník je tudi vaše glasilo, zato sodelujt v njem s svojimi mišljenji, predlogi, problemi in hoťenji!

## Negospodarska poraba v ceniku del

Med ukrepi poslovne politike, za leto 1968 zavzema pomembno mesto tudi ukrep, ki zagotavlja prelivanje negospodarske porabe v cenike del. S tem ukrepom se ceniki del povečujejo za 11 %.

Kakšen je cilj in namen tega ukrepa?

Negospodarska poraba je delež kategorije dohodka, ki so jo v obračunskem obdobju dosegli člani kolektiva. Razdelitev negospodarske porabe ni bila v skladu z načelom delitve dohodka po vloženem delu. Zato je prelivanje negospodarske porabe (ki se je finansirala iz doseženega dohodka), v cenike del zelo stimulativen faktor povečevanja obsega proizvodnje in delitev doseženega dohodka na višji ravni, ki se približuje načelu nagrajevanja po vloženem delu in ki je osnovno načelo socialistične delitve in nadaljnega razvoja samoupravnih odnosov. Vse poslovne enote so izvršile korekture cenikov del, tako da so jih povečale za 11 %. Sedanjí izračuni osebnih dohodkov so izračunani na podlagi novih cenikov del. Smatramo, da je taka razdelitev osebnih dohodkov, v primerjavi z delitvijo osebnih dohodkov na neposredno izplačilo osebnih dohodkov delavca in negospodarsko porabo osebnih dohodkov, ki se je razdelila le na del delavcev, stimulativnejša in veliko bolj privlačna. Prej je moral en del delavcev finansirati negospodarsko porabo drugega dela delavcev, na račun nižjih osebnih dohodkov. Tako posredno finansiranje enega dela delavcev odpade po izvršeni korekciji cenikov del, izenačijo se pogoji delitve osebnih dohodkov delavcev in je le izvršeno delo posameznega delavca pogoj doseganja osebnih dohodkov.

Pravilnost tega ukrepa (čeprav je že v teh nekaj besedah potrjeno) se je že in se bo pokazala v praksi delitve doseženega dohodka in osebnih dohodkov.

B. Mišič

## Aktivnost mladih

V tem sestavku bi vas rad predvsem seznanil s tem, kar so mladi v našem kolektivu storili doslej in kaj bo treba storiti v prihodnje.

Resda ni malo, kar smo naredili doslej, vendar to še ni dovolj, da bi povsem oživilo lansko mrtvilo. Sekretariat želi, da bi k delu pritegnili čim več mladih. Kljub temu, da vztrajno iščemo pot do mladih, da bi se vključili v mladinsko dejavnost, nam do sedaj to še ni popolnoma uspelo. Vem, da je bolj privlačno oditi na izlet ali pa organizirati zabavo, vendar to ni vse naše delo. Mislim, da bi se bolj uveljavili, če bi posvetili več pozornosti izobraževanju in podobni dejavnosti. Organizirali smo cikel predavanj ŠOLE ZA ŽIVLJENJE. Sam naslov se zdi morda

suhoparen, ko pa prideš na predavanje, kmalu obžaluješ, da takšnih predavanj že prej nisi obiskoval.

V prihodnje bo treba še marsikaj storiti, kar zadeva izobraževanje ter kulturno in zabavno življenje mladih. Vendar se je treba zavedati, da ne bo šlo vse samo od sebe, ampak da se mora mladina tudi sama potruditi. V programu imamo tudi strokovno ekskurzijo. To bo nagrada za delo in trud, ki so ga vložili nekateri mladinci.

Želim, da bi čimveč mladincev dopisovalo v naš list, kjer imamo svojo rubriko MLADI PIŠEJO. Doslej je bilo v njem napisanega bore malo o našem življenju in delu. Upam, da bo v prihodnje boljše.

## Klic sirene pred 14. leti

Tretjega julija letos bo minilo 14 let, odkar je katastrofalen požar skoraj v celoti uničil tovarno v Martinjaku. Vzrok požara je bila ena sama iskra, ki je nastala pri brušenju obešalnikov na dvovaljčnem brusilnem stroju. Takratna konstrukcija tovarne ni ustrezala požarni varnosti, saj je bilo praktično vse leseno, tudi lesni odpadki se niso odstranjevali z ventilacijo, temveč preprosto z rokami ob koncu dela izmene.

Glede na to, da so bili delovni prostori skrajno neprimerni za delo, so se samoupravni organi že pred požarom odločili za gradnjo novih delovnih prostorov. Tako je bilo do požara že napol zgrajeno sedanje skladišče gotovih izdelkov in delovni prostori sedanjih oddelkov: površinske obdelave, montaže in embalaže izdelkov. Edino teh, že na pol zgrajenih prostorov, se požar ni dotaknil.

Zalosten je bil pogled na uni-

čujoči požar, ki je pri vseh zaposlenih vzbudil zaskrbljenost za zasluzek. Zaskrbljenost pa je že naslednji dan minila, kajti volja in odločnost za obnovo tovarne je bila močnejša od zaskrbljenosti. Kolektivu, ki je štel tedaj 180 članov, se je pri obnovi s prostovoljnimi delom pridružila tudi večina zaposlenih iz ostalih poslovnih enot. Delavci pri strojih ali v pisarnah, so bili že dan po požaru: zidarji, tesarji, železokrivci, skratka vsestranski delavci, katerih trdna volja je bila izgradnja tovarne za njihovo stalno zaposlitev in za zaposlitev njihovih otrok.

Tako je bila tovarna obnovo v rekordnem času, v treh mesecih. Ko so zopet zabrnela rezila na novih lesnih strojih, so si vsi oddahnili, kajti vsakdo je bil vesel, da se je zgradila za tiste čase moderna tovarna z mnogo boljšo urejenostjo, kot je bila pred požarom.

F. Tavželj



Ognjeni zublji so v kratkem času spremenili tovarno v kup ruševin

# Pot do Pokljuke

Da, 4. julija praznujemo dan borca. Kako enostavno, kako vsakdanje nam zveni ta beseda. Menim pa, da bi ji morali posvečati več pozornosti, da bi moral postati ta dan bolj prazničen, še bolj bi moral postati naš. Tako kot je 1. maj praznik vseh delovnih ljudi, tako svetla naj postane tudi 4. julij, v zahvalo in v spomin na dni, ko so se naši očetje borili za svobodno domovino. Zlasti mladim bi morali o tem več govoriti, govoriti o teh preprostih delavskih in kmečkih fantih, o intelektualcih, ki so v najtežjih dneh znali izbrati pravo pot, morali bi govoriti o vseh skrbnih partizanskih mamica, ki so prikrajšale sebe, da so lahko dale drugim. Mnogo teh fantov in deklet je ostalo za vselej na svojih položajih, po naših gozdovih, zasneženih pobočjih, nepreloženih grapah; ostali so tam, ker so se borili za svojo zemljo, za svoj narod. To je bila fanatična borba neenakih. Zmagovalci so se vrnili preprosti fantje, vrnili so se delavci, kmetje, inženirji, da začnejo, kot že tolikokrat doslej, novo borbo, da obnovijo deželo. Še so ti fantje, sedaj že možje, med nami, žive priče nadčloveških naporov, ki so jih prestali. Polni so spominov, kljub letom, ki so šla po vojni tako ali drugače mimo njih.

Po pripovedi enega izmed teh hrabrih fantov, bom skušal skromno popisati njegovo pot, pot, ki je bila skoraj enaka poti vseh zavednih fantov njegovih let.

Leta 1939 mu je bilo 16 let. Zaradi protirežimske dejavnosti so mu tega leta zaprli očeta. Moral je pustiti šolo in se zaposliti, da bi vzdrževal mamo in tri sestre. Delal je na rampi kot lesni delavec. Bil je mlad, občutil je krivice, ki so se dogajale delavskemu razredu in zato je tenko prislunil starejšim, posebno dvema, ki sta bila člana KPJ. Sodeloval je pri uprizoritvi Hlapca Jerneja. Uprizoritev so organizirali člani KPJ, financiral pa jo je sin kapitalista.

Prostovoljno se je javil v takratno kraljevsko vojsko, da bi sodeloval pri obrambi dežele ob okupaciji. Kakšna je bila ta obramba vemo, armada je klavirno propadla, sam pa se je vrnil domov, da bi zbiral orožje in municijo, ki je ostala v prosluli Rupnikovi liniji, in ga skril na določenih mestih. Vrnil se je na rampo, da bi del svojega zaslužka dajal za potrebe partizanov, ki so se že začeli pojavljati, razpečeval je letake.

Zaradi skrivanja orožja in municije so ga odpeljali na italijansko policijo, zasliševali, pretepali, odgnali so ga v bližino kraja, kjer je imel skrito municijo in privezali k smreki. Niso ga ustrelili, tudi sam ne ve zakaj, mogoče zato, ker ni ničesar izdal. Vendar se je moral odšel trikrat na dan javljati policiji. Zaradi stanja, ki je takrat vladalo na okupiranem ozemlju, so mu partizani odsvetovali takojšen odhod v partizane. Kljub temu, da je bil osumljen sodelovanja s partizani, mu srce ni dalo, da jo okupatorju ne bi včasih zagodel. Če si je zaželel

kantate z italijanskim orožjem, mu je bil dovolj strahopeten pes in prazne konzervne škatle, ki jih je ubogemu ščenetu privezal na rep in ga ponoči izpustil. Takoj po prvih taktih rožljanja pločevine po kamenju se je začelo neubrano streljanje, ki ni prenehalo do prvega svita. Dokler niso Italijani postavili mitrajskega gnezda na njegovi hiši, je na take in podobne načine preizkušal njihove živce.

Julija 1942. leta so ga aretirali in poslali v internacijo. Treviso in Padova sta bili mesti, kamor so pregnali naše ljudi. Med njimi se je pod vodstvom KPJ formirala Socialna akcija, organizacija, ki je zbirala hrano in jo razdeljevala najpotrebnejšim in s tem poskušala ublažiti črno borzo. Svarila je svoje ljudi pred izdajalci in se pripravljala na oborožen upor, ki pa ga nikdar niso mogli uresničiti, ker so jih prej dobili v svoje roke Nemci.

Po neki čudni logiki se je začelo dolgo in naporno potovanje, spremljano z večnim strahom pred neznanim jutrišnjim dnem in z lakoto, spremljano z zmerjanjem in pretepanjem, namesto kruha so dobivali brce, vse so bili na tej poti, samo ljudje ne.

Pot jih je preko Firenc, Münchna, Dunaja in Zagreba pripeljala v Ljubljano, v mesto, ki je bilo ograjeno z žico, v mesto, v katerem so si ljudje želeli svobode in za nekatere nobena prepreka ni bila prehuda. Tudi večina tovarišev iz tega transporta si je želela svobodno zadihati, tako da bi njihov piš nagnal strah v kosti nemškimi nadutjem in njihovim pomagačem.

Že mnogo prej pripravljena akcija aktivistov, se je uresničila 7. 9. 1943. Skupina fantov in deklet je bila tega dne onstran žice — bilo je okrog 30. prostovoljcev.

Med njimi je bil tudi Jože Kovšca — Draksel, o katerem je tudi doslej tekla beseda. Menda je bilo njegovo partizansko ime neka-ko povezano z njegovo živo naravo in neprestanim gibanjem, kar je najbrž ustvarilo pri soborcih sliko starega kolarskega in mizar-skega orodja — ostal je Draksel, postal pa je mitraljezec Draksel, kar ni mogel postati vsak.

Iz Ljubljane je prišel v Dolomitski odred, v katerem je doživel svoj ognjeni krst, katerega primerja kot »zabavno glasbo« na pram dogodkom, ki so sledili. To je bila osnovna šola tovarištva, trpljenja in učenja. Mnoge so prvi spopadi z belo gardo pretresli. Bili so bratomorilsko vojno zaradi zaslepljenosti; hujše je bilo spoznanje, da se bo treba boriti proti lastnim ljudem, kot to, da se bi-jejo z nekajkrat močnejšim sovražnikom.

Neprestani premiki in borbe so zahtevali pregrupacijo manjših enot v večje, učinkovitejše.

»Nemška ofenziva »Traufe« me je novembra 1943 zatekla na Čr-nem vrhu nad Idrijo v sklopu Prešernove brigade. Tu smo se bili skupaj z Gradnikovci. Dobro smo se oskrbeli s hrano, orožjem in municijo ter obleko. Ogromna

nemška premoč nas je prisilila, da smo se umaknili. Zavedali smo se, da sta edino neprimerno udarec in pravočasen umik primerna načina, da se obdržimo in da še naprej zadajamo sovražniku udarec za udarcem.

Začele so se tudi prve težave. Začela se je zima, mraz, čedalje težje je bilo z našim premikanjem po visokem snegu, poleg tega pa smo puščali sovražniku za sabo dobro sled.

Borbe pri Ratitovcu in Blegašu so zahtevale veliko političnega dela med nami, da ne bi padla morala vojske. Omahljivec ni bilo med nami. Ker so včasih tudi Nemci prijeli naše taktike, smo se morali navaditi na morebitna presenečenja. Zavarovanje je bila ena izmed glavnih nalog vsake enote. Kljub vsej pozornosti so Nemci iz zasede močno ranili komandanta brigade — Svaruna, ko je bil ravno na poti, da bo pripravil Nemcem tako presenečenje. Samo izredna hrabrost borcev je rešila njega in ostale.

Koroški bataljon, ki ga je vodil komandant Dren, je prišel s Primorske čez Jelovico in bil namenjen na Pokljuko. Z bataljonom, v katerem sem bil mitraljezec, je bila Koroška četa, ki je prišla na Pokljuko dan pred bataljonom. Vedeli smo, da je četa namenjena na Koroško, za katero naj bi kasneje odšel tudi bataljon.

Bataljon je nabavljal hrano v Srednji vasi in Česnjici, mobilizirali smo tudi nekaj fantov, da so vozili hrano proti cilju, za katerega seveda nisem vedel. To je bilo 14. decembra 1943. Še istega dne smo odšli proti Pokljuki, kamor smo prispeli 15. decembra okrog 10. ure dopoldne.

Bataljon se je namestil v hotelu Lovca na Gorelku, Koroška četa pa nekje v bližini. Pot je bila naporna in dolga. Kolona se je s težavo prebijala ponoči v globokem snegu in mrazu. Vsi smo bili utrujeni, zato nam je bil hotel zelo dobrodošel. Odvrkli smo vse in popadali po tleh kot ubiti. Čakali smo samo na zabeljene žgance, ki nam jih je pripravljala kuhar. Kdo ve po kolikem času je bil to spet izdaten obrok hrane, ki je do kraja izmučene borce še bolj uspal.

Po kosilu se je štab bataljona umaknil v neko kočjo za grebenom. Z nami so ostali samo deseterji in politdelegati.

Ko smo se pripravljali na daljši počitek, je pred hotelom zaropotalo. Omotični, kakor smo bili, se prvi hip nismo niti zavedli. Prvi napad smo odbili instinktivno, šele po njem smo spoznali, da gre zares. Močni nemški napadi so se ponavljali, ustavljali smo jih z mitraljezi in bombami. Nekateri izmed nas so poskušali s prebijanjem sovražnikovega obroča, kar pa jim ni uspelo. Čedalje bolj je to postajala borba mačke z mišjo. Nemci so uničevali naše mitraljeze z minometalci. Zgornji del hotela, ki je bil lesen, se je kmalu vnel tako, da smo se morali umakniti v kletne prostore. Gledal sem svoje tovariše, ki so jih nemške krogle ubile, gledal sem ranjence, med katerimi sem bil tudi sam, kako trpijo, z ničemer jim nismo mogli pomagati, pomagali so si sami s poslednjim nabojem. Med nami je bil neki Nemec Walter, katerega smo dolgo vodili s seboj z zvezanimi rokami. Dezer-tiral je iz nemške vojske, rekli so nam, da je član KP Nemčije, vendar mu nismo zaupali. Preveč smo imeli grenkih izkušenj z vrnjenici. V hotelu se je osvobodil svojih vezi, pograbil je mitraljez mrtvega borca in se boril z nami. Pokazal je izredno junaštvo in sposobnost, pokončala ga je granata iz nasprotne strani. Škoda, da mu že prej nismo zaupali.

Nenaka borba je trajala do mraka. Bili smo popolnoma sami v tej mišnici. Štab bataljona nam je sicer hotel pomagati, vendar zaradi nemške premoči ni uspel.

Upali smo, da nam bo priskočila na pomoč dobro oborožena Koroška četa, vendar nas je to upanje prevaralo.

Živih nas je ostalo v kleti še pet ali šest. Bilo je brezupno. Na-

daljnja borba je bila nemogoča, zato sem se skril v kletni prostor, ki je bil prizidan hotelu. Bil je poln drv in stolov. Komaj sem našel to zaklonišče, so se zaslišala nemška povelja, tekanja in strel s pištolo. Mrtve tovariše so še enkrat streljali. Čakal sem, kdaj bom na vrsti. Nemški vojak, ki je prišel v prostor, v katerem sem se skril, je posvetil z baterijo po stolah in mizah, videl sem kako svetlobni žarki plešejo nad mano in čakal. Kaže, da je bilo tudi njemu vsega dovolj, zaklel je in odšel.

Ko se je plegla bahaška govorica okupatorja, sem začel razmišljati, kako in kaj. Nisem vedel kam naj grem sam, toda nekam sem moral iti. Začel sem ranjen tavati v globokem snegu in mrazu. Po treh nočeh in dveh dneh sem končno prišel do ljudi, do terencev, ki so prišli s partizansko patruljo po mrtve. Čudili so se, da je kdo sploh še ostal živ v tem peklju. Da, v pravem pomenu besede je bil to pekel.

Spomenik 69 žrtvam je ostal nema priča strašnih dogodkov tega dne in opomin, da se ne bi zgodilo več kaj podobnega.

Če me spomin ne vara, sva danes od tistih, ki smo bili v hotelu, živa še dva; tovariš Alojz Kermavner, ki živi v Novi Gorici in jaz.

Potem se je začela moja odisejada zdravljenja in zmrzlin. Samo svoji trmi se moram zahvaliti, da danes lahko hodim. Noge so mi hoteli odrezati pod kolenom. Kasneje sem delal kot nesposoben za vojsko na raznih dolžnostih po Notranjskem.

Kasneje sem zvedel, kolikšna je bila nemška premoč na Pokljuki. Napadalo nas je 500 gorskih lovcev, specialna četa SS policijskega smučarskega oddelka, ki jih je spremljala grupa gestapovskih oficirjev. Nemci so kljub svoji premoči imeli 74 mrtvih in veliko ranjenih.

Tako mi je pripovedoval Draksel, eden izmed mnogih preprostih fantov, ki so se borili in žrtvovali za nas vse. Mnogo jih je ostalo za vedno na položajih, on se je vrnil.

Njemu in toliko drugim je ob dnevu borca posvečen ta zapis.

FRANČEK HVALA

## 199 delavcev dalo svojo kri



Franc Dragulič — vodja vzdrževanja TP Cerknica je že 21-krat daroval kri. Pri zadnjem odvzemu je daroval kar pol litra krvi

V soboto, dne 25. maja je bila v Tovarni pohištva Cerknica organizirana krvodajalska akcija za zaposlene na območju cerkniškega bazena. Kri je darovalo 199 delavcev.

Večina delavcev je dalo po 3 decilitre krvi, posamezniki pa celo po pol litra.

Ekipa za odvoz krvi je imela polne roke dela, saj je že v jutranjih urah stala dolga vrsta delavcev pred vpisno pisarno.

Od skupnega števila zaposlenih se je iz posameznih poslovnih enot udeležilo krvodajalske akcije:

— iz Tovarne pohištva Cerknica 21 % zaposlenih,

— iz Tovarne pohištva Martinjak 14 % zaposlenih,

— iz Skupnih služb 12 % zaposlenih,

— iz bazenske žage 14 % zaposlenih,

— iz Tovarne ivernih plošč 1 % zaposlenih.

Z udeležbo smo lahko zelo zadovoljni in lahko rečemo, da je krvodajalska akcija popolnoma uspela. Zadovoljni smo še tem bolj, ker iz tega lahko zaključimo, da imajo naši delavci veliko razumevanje do človeške plemenitosti in se zavedajo gesla »Kri rešuje življenja«.

J. Klančar

## Večja odgovornost in prizadevnost pri delu

Strokovna konferenca, ki je bila 4. junija v TP Cerknica, je pokazala vrsto problemov, ki ovirajo nemoten potek proizvodnje. V želji, da bi seznanil z ugotovitvami širši krog bralcev, bom nanizal nekaj glavnih ugotovitev:

Dogovori in nerešena vprašanja se rešujejo počasi in neodgovorno, zlasti glede preskrbe z materiali. Tudi tehnologija v pripravi površin ne steče, kar je zavrlo normalen potek proizvodnje.

Vzdrževalna služba ni na tekočem s preventivnimi popravili, predvsem na stiskalnicah in rezkarjih.

Še vedno ni rešeno vprašanje kompletaže. Kompletažo najbolj otežkoča nekaliteto delo.

Planer proizvodnje mora izdelati terminski plan tudi po posameznih trakovih (linijah).

V oddelku II. strojne morajo izboljšati brušenje plošč, ker se zaradi slabega brušenja pri pripravi površin kažejo madeži. Delavci v oddelku pa morajo paziti na parne elemente.

Skladiščnik gotovih izdelkov mora izdelati inventuro stanja za artikla DANIELA in METKA.

Tehnološka služba je dolžna rešiti vprašanja tračnih brusilk v II. strojni, sicer bo nastal zastoj v proizvodnji.

V II. strojni je treba povečati obseg proizvodnje, zato naj se proizvodni prostori tega oddelka razširijo v sedanje prostore oddelka priprave površin. Istočasno pa bo potrebno sprejeti nekaj delavcev.

Prizadevnost pri delu je v začetku meseca slabša, kakor koncem meseca. Naloga vseh je, da dosežemo večjo prizadevnost v teku celega meseca. J. Klančar



Grupna notranjski partizanov — od leve proti desni: Janez Hace, Jože Kovšca, Ciganček, Jože Ržek, Jelen, Janez Demšar, Janez Januš, Franc Urbas

# Vtisi s potovanja po Sovjetski zvezi

I. NADALJEVANJE

Iz Moskve smo dopotovali v Leningrad z vlakom-spalnikom, ki je bil zelo udoben in prostoren. Okrog 1000 km dolgo pot smo prevozili v devetih urah. Ob prihodu v Leningrad nas je pričakala na postaji skupina fantov in deklet in vsakemu poklonila šopek nageljnov in tulipnov, kar nas je posebej presenetilo, ker v tem letnem času Leningrad še ni ozelenel, temperatura pa je bila zelo nizka. Nastanili smo se v hotelu, ki je sicer nekoliko slabši od moskovskega, vendar udoben.

Leningrad šteje danes 3 in pol milijona prebivalcev. Mesto še vedno širijo, zlasti gradijo stanovanjske bloke. Dnevno zgradijo 170 stanovanj. Skozi mesto teče reka Neva. Neva ima številne rokave in kanale, ki delijo mesto na 101 otok. Pod

brez vode, reka Neva je bila mnogokrat zastrupljena, a prebivalci so dobivali po 20 gramov kruha na dan in nič drugega in še to samo tisti ljudje, ki so delali.

Leningrad ima danes podobo lepo urejenega evropskega mesta. Izredno privlačnost mu dajejo veliki dvorci, izgrajeni iz granita in marmora v baročnem stilu, ki jih je postavil ruski car Peter I, ustanovitelj Leningrada (prej Peterburg, kasneje Petrograd). Večina dvorcev je danes spremenjena v muzeje, ki hranijo originalne znamenitosti. Do leta 1917 je bil Petrograd prestolnica Rusije. Po zmagi revolucije je postala prestolnica Rusije Moskva.

Prva sovjetska revolucionarna vlada, ki jo je ustanovil Lenin, se je konstituirala v Smolnem v dvorcu, kjer je tudi danes sedež sovjetskega vodstva za leningrajsko oblast.

V neposredni bližini Aurore je zgrajena prva stavba v takratnem Peterburgu, imenovana Petropavlovskaja trdnjava. V tej trdnjavi so bili zaprti vsi revolucionarji, ki jih je carska oblast ujela. Med njimi je bil zaprt več mesecev tudi tovariš Tito. Že od zmage revolucije naprej natanjajo iz te trdnjave točen čas za vso Sovjetsko zvezo, s tem da točno vsakih šest ur ustrelijo topovsko granato. Takoj za tem pa začnejo v trdnjavskem zvoniku zvoniti zvonovi melodijo sovjetske himne, kar predstavlja za obiskovalce posebno doživetje.

Največje umetniško bogastvo Leningrada in verjetno tudi Sovjetske zveze predstavlja Zimski дворец. V tem dvorcu so razstavljene originalne umetniške slike vseh slikarskih mojstrov sveta. Slike je nakupil ali pa dobil v dar še car Peter I. Notranjost dvorca je vsa v zlatu, tla so iz parketa, ki je sestavljen iz petnajstih vrst lesa ter položen v najrazličnejših umetniških oblikah. Vse, kar se nahaja v zimskem dvorcu, je originalno.

Letni дворец bivših ruskih carjev je v Puškingradu, ki je od Leningrada oddaljen 27 km. Dvorec so med vojno zasedli Nemci in ga precej poškodovali ter iz njega odpeljali vse dragocenosti, kar jih Rusi pred tem niso poskrili. Dvorec restavrirajo. Vrsto dragocenosti še danes posedujejo Nemci, nekaj od tega pa tudi od časa do časa vračajo Rusom.

Ker nismo imeli možnost neposrednega ogleda tovarn, so nam na našo zahtevo omogočili razgovor s sindikalnimi funkcionarji Leningrajskega okrožja. Želeli smo zvedeti, kakšno vlogo imajo sovjetski sindikati ter kako se urejajo delovna razmerja in delovni odnosi v tovarnah.

Vsako podjetje, ki zaposluje več kot tisoč delavcev, ima običajno tri plačane sindikalne funkcionarje. Več manjših podjetij sorodne stroke pa ima skupaj sindikalno vodstvo. Ti ljudje se zlasti ukvarjajo s socialnimi vprašanji delavcev, organizirajo rekreacijo in presojajo ukrepe strokovnega vodstva, kadar delavca kaznujejo z odpustom iz tovarne. Odpustov iz tovarn je zelo malo, kadar pa je kdo odpuščjen, je zlasti zaradi tega, ker je izostajal z dela. Tak delavec si mora sam iskati zaposlitev. Močno vlogo ima sindikat pri napredovanju delavcev na delovnih mestih, ker daje predloge za napredovanja. Direktor podjetja pa je v vsakem primeru postavljen z dekretom vlade in pri tem nimajo sindikati nobene besede. Direktor podjetja je hkrati tudi partijski organ v podjetju.

Vsa proizvodnja v Sovjetski zvezi je planirana od državnih organov. V vsakem podjetju imajo tudi službe, ki odgovarjajo za izvrševanje planskih nalog. Plače delavcev iste stroke so v Sovjetski zvezi enake, ne glede na to, koliko kdo naredi, ker nimajo individualnih norm. Če podjetje prekorači plan proizvodnje, dobijo delavci tudi trinajste plače. Višina teh plač je lahko različna, razdelitev pa predlaga sindikat v podjetju, kar je tudi hkrati nalog za izplačilo. V vsakem podjetju so delavci razdeljeni v brigade (v našem smislu ekonomske enote), na čelu katerih so mojstri. Prizadevne in dobre delavce nagradijo z dopustom in potovanjem po Sovjetski zvezi. Podjetja ne razpolagajo s sredstvi, razen s tistim delom, ki je namenjen za trinajste plače. Vsi delavci plačujejo 1% od plače za sindikalno članarino, poleg tega pa še 0,05% za rekreacijo. Iz teh sredstev potem regresirajo dopuste.

Vsaka tovarna ima tudi od države odobrena sredstva, ki so izrecno namenjena za dotacije otroškim vrstcem. Vrtni so v večini primerov v sklopu tovarne. Stroški za enega otroka v vrtni znašajo mesečno 38,5 rublja, vendar delavec plača le od 1,5 rublja do 3 rubljev, kar zavisi od njegove plače. Razliko plača tovarna. Poleg vrstcev imajo tovarne tudi svoje zdravstvene domove in celo bolnišnice. Vse zdravljenje je brezplačno, tudi za takega delavca, ki je trenutno brez zaposlitve.



Pogled na Rdeči trg v Moskvi. Levo v ozadju je Leninov mavzolej

V Sovjetski zvezi se ne priznava nobena bonifikacija za borce ali aktiviste iz II. svetovne vojne, ker menijo, da so vsi enako trpeli, ne glede, kje je kdo bil, ali na fronti ali v zaledju. Določene olajšave pa imajo invalidi, ki gredo v pokoj prej kot ostali delavci, glede na njihovo stopnjo invalidnosti.

Ob slovesu iz Leningrada nas je toplo pozdravil 45-letni Leningračan, ki je bil med II. svetovno vojno slovenski partizan : Šerčerjevi bri-

gadi. Zelo lepo in v slovenskem jeziku je opisal gostoljubnost Slovencev, med katerimi je živel in se skupaj z njimi boril proti Nemcem. Ob slovesu je imel solzne oči, kajti vzljubil je tudi nas, čeprav smo bili z njim le pet kratkih dni.

Tako se je končal obisk Leningrada. Ostal nam je v prijetnem spominu. Pot smo nadaljevali v Kijev.

(Nadaljevanje prihodnjič)

F. Tavželj



Največja univerza v SZ je na Leninskih gorah v Moskvi. Na univerzi študira 35.000 študentov

reko in kanali je speljana podzemeljska železnica. Železnico so začeli graditi po vojni in je zgrajena v dolžini 37 km in je še vedno v gradnji. Preko Neve je speljanih 11 velikih mostov, ki jih v nočnem času dvignejo za dve uri, da lahko plovejo ladje proti Baltiškemu morju. Leningrad je bil v času druge svetovne vojne obkrožen od Nemcev 900 dni. V tem času je bila edina preskrbovalna pot prek enega od bližnjih jezer. Pot je bila mnogokrat pretrgana. V času blokade je v Leningradu pomrlo 700.000 prebivalcev, predvsem zaradi glada. Na obrambnih linijah je padlo 1.200.000 sovjetskih vojakov. Vsem tem je danes postavljen veličasten spomenik na ogromnem skupnem grobišču, ki meri več kot 50 hektarov. Ob vhodu na grobišče gori večni ogenj, iz zvočnikov pa stalno odmevajo žalostni akordi. Trpljenje Leningračanov je prikazano v besedah in slikah v muzeju ob vhodu na grobišče. Med drugim je najbolj žalostna pripoved devetletne deklice, ki je med vojno pisala dnevnik in v katerem je opisala umiranje devetčlanske družine. Najbolj žalosten je zaključek v katerem je zapisala: »Umrli so mi vsi najbližji, zdaj sem še jaz na vrsti.« S tem je bil dnevnik končan, kajti deklica je kmalu zatem umrla.

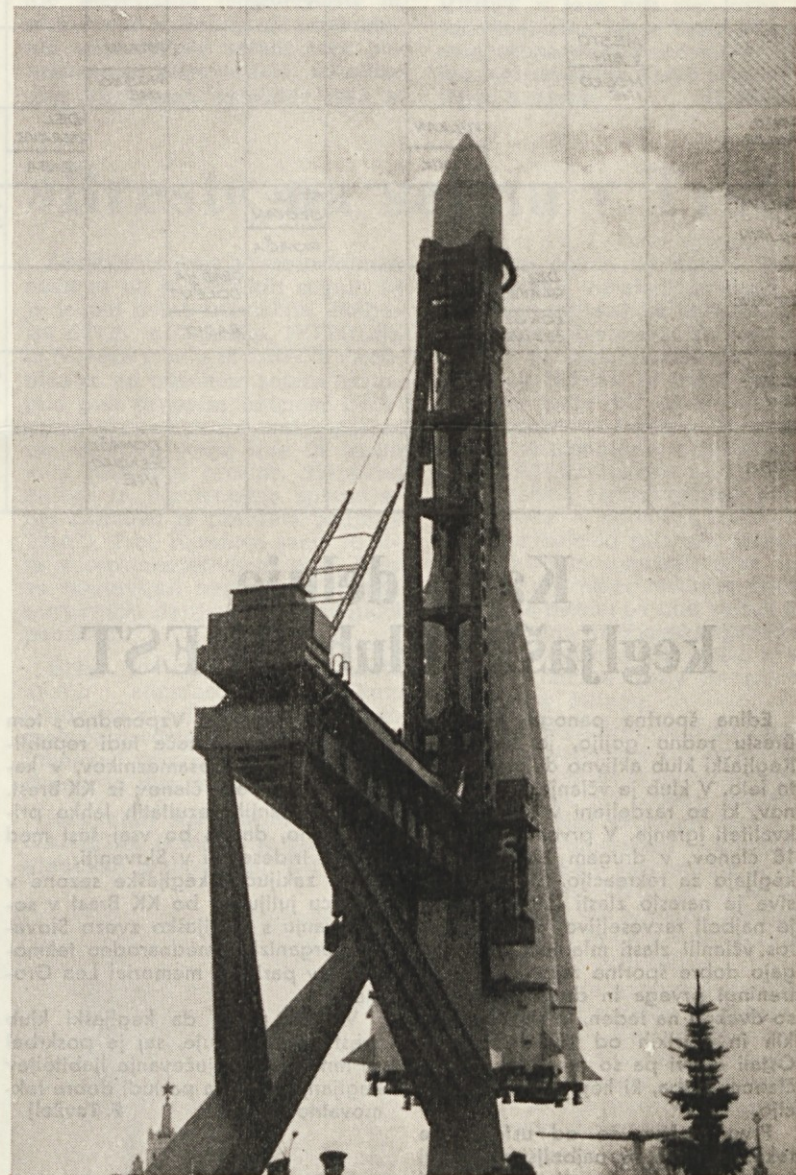
Predmestje Leningrada je bilo med vojno porušeno, vendar na sam center mesta ni padla nobena granata. Od centra je bila fronta oddaljena 35 km. Zelo zanimiv je zgodovinski zapis, ko je dal Hitler leta 1941 že tiskati vabila za sprejem svojih gostov v največjem hotelu Astorija, ker je računal, da bo Leningrad osvojil že na novo leto 1941/1942. Takoj nato pa bi zbrisal z zemeljske površine celo mesto. Še danes je na več mestih v okolici Leningrada vidna vojna opustošnost, ki se hrani kot spomenik na herojsko borbo Leningračanov.

Imeli smo tudi priložnost razgovarjati se s starejšimi ljudmi, ki so preživeli blokado Leningrada. Ti ljudje vedo povedati o nečloveških naporih, ki so jih preživeli. Mesto je bilo

V dvorani, ki tudi danes služi za konference, je vklesana v marmor prva ustava socialistične Sovjetske zveze, v kateri je 90 členov. Na dvorcu je še v originalu ohranjena delovna soba Lenina. Soba je pregrajena s špansko steno. Del sobe je služil za spalnico, ki je zelo preprosto opremljena, sestoji se iz dveh železnih postelj, manjše mizice, skrinje in dveh omar. Drugi del sobe je bil delovni prostor, ki je prav tako skromen. Vodiči so nam povedali, da Lenin ni hotel razkošja. Za časa carske Rusije se je moral Lenin skrivati po vaseh izven Leningrada v smeri proti Finski. Delal in pisal je v skromnih sobicah, na podstrešjih, pa tudi v naravi na drevesnih panjih. Kjerkoli je delal in živel Lenin, so danes muzeji, v katerih hranijo Leninove originalne rokopise, naloge, povelja in njegova dela.

Veličasten spomenik Oktobrski revoluciji predstavlja ladja Aurora, ki je zasidrana v enem izmed rokavov Neve. Z ladje so dali znak za začetek revolucije s tem, da so 17. oktobra leta 1917 točno ob 9.45 izstrelili z nje prvi naboj kot znak za napad na Zimski дворец, sedež carske oblasti. Danes je ladja spremenjena v muzej, v katerem so zbrani številni dokumenti. Del ladje služi tudi še danes posadki, ki ladjo vzdržuje, enkrat na leto, in sicer ob obletnici Oktobrski revolucije, pa jo prepeljejo točno na mesto, kjer je dala znak za revolucijo in izstrelilo častni topovski strel.

**BRESTOV OBZORNIK — GLASILO KOLEKTIVA BREST CERKNICA — Glavni in odgovorni urednik Danilo Mlinar — Urejuje uredniški odbor: Štefan Bogovčič, Vojko Harmel, Janez Hren, Franc Hvala, Tone Kebe, Jožica Matičič, Danilo Mlinar, Franc Tavželj, Dušan Trojčevšek — Tiska Železniška tiskarna, Ljubljana**



Prototip rakete, s katero je poletel v vesolje prvi kozmonavt Jurij Gagarin (posneta na razstavi vesoljskih dosežkov v Moskvi)

## Kartoni in palete zamenjali lesene zaboje

Sodobnejša kartonska embalaža, čedalje bolj in vsepovsod izpodriva klasično leseno. Vse do letošnjega leta smo bili mišljenja, da pohištvo za ameriško tržišče ne bomo mogli zavijati v kartonsko embalažo, ker ne bo prenesla luških manipulacij.

Da bi preverili, ali to mišljenje drži ali ne, smo predlagali ameriškemu kupcu, da bi nekaj pošiljk za preizkus zavijali v kartone. Kupec je predlog sprejel, odposlane pa so bile tri pošiljke po 100 kosov glasbenih omaric.

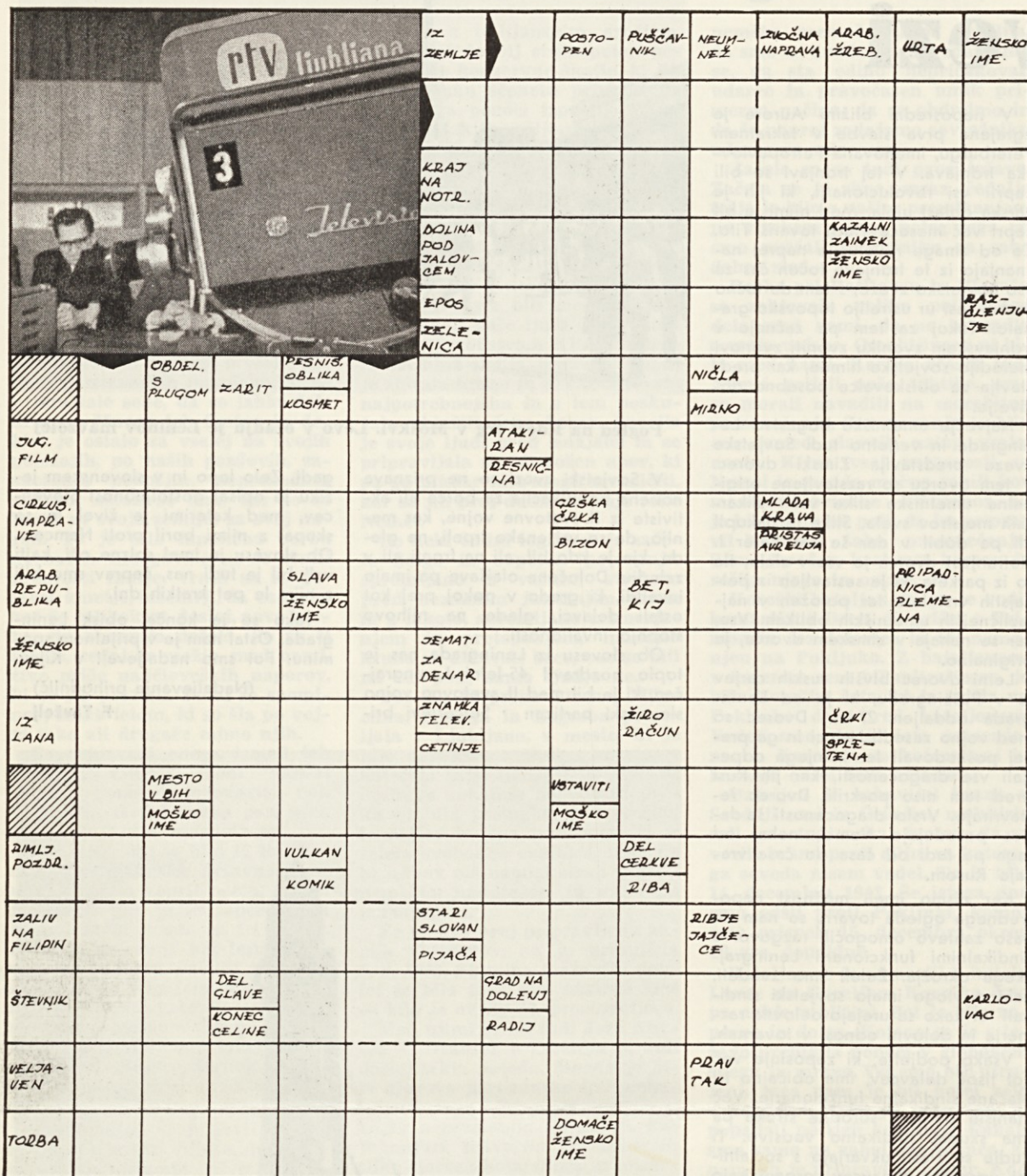
Poročilo, ki smo ga dobili iz

New Yorka, je bilo o vzdržljivosti kartonske embalaže pozitivno. Manipulacija se je zaradi teže, ki jo vsebuje paleta (500—800 kg) izboljšala, ker so vsa ročna prekladanja odpadla. Tako težo lahko prenašamo samo s sodobnimi transportnimi sredstvi in napravami. Te pa so jamstvo, da je manipulacija kvalitetnejša.

Kljub izboljšani in estetsko okusnejši embalaži pa bodo stroški v primerjavi s klasično leseno pri okrog 50.000 kosih omaric nižji za okrog deset milijonov starih dinarjev.

T. Kebe

# Nagradna križanka



## Kako deluje kegljaški klub BREST

Edina športna panoga, ki jo v Brestu redno gojijo, je kegljanje. Kegljjaški klub aktivno deluje že peto leto. V klub je včlanjenih 147 članov, ki so razdeljeni v skupine po kvaliteti igranja. V prvem moštvu je 18 članov, v drugem 22, ostali pa kegljajo za rekreacijo. Število članstva je naraslo zlasti letos. Pri tem je najbolj razveseljivo, da so se letos včlanili zlasti mladinci, ki dose-gajo dobre športne rezultate. Redni treningi prvega in drugega moštva so dvakrat na teden, in sicer ob tor-kih in četrkih od 16. do 22. ure. Ostali dnevi pa so na voljo ostalim članom kluba, ki kegljajo za rekrea-cijo.

Prvo moštvo že od ustanovitve tekmuje med 16 najboljšimi moštv iz vse Slovenije. Rezultati tekmovanj so za Brestovce dokaj razveseljivi, saj so dobili že 11 pokalov in si pri- borili odlično 4. mesto v slovenski ligi ter 8. mesto v državi.

V letošnji sezoni so imeli 6 pri- jateljskih srečanj s klubi iz Ljubljane, Kočevja, Kopra in Domžal, od katerih je KK Brest zmagal v petih tekmah, enkrat pa je izgubil. V tej sezoni so si priborili še dva pokala za prvo mesto med šestimi ekipami v memorialu Mavra v Kočevju in za prvo mesto med 4 ekipami za pokal Dneva republike prav tako v Kočevju.

Končano je bilo tudi klubsko prvenstvo posameznikov za leto 1968 v disciplini 5 × 200 lučajev mešano. Na tem tekmovanju je nastopilo 47 članov. Najboljši rezultat je dosegel Slavko Tornič, ki je v poprečju po- drl 832 kegljev.

Sedaj Brest tekmuje v republiškem prvenstvu v disciplini 8 × 200 lučajev mešano. Dosedanji rezultati so sicer nekaj slabši od lanskih, ven- dar jih bo do konca prvenstva še

mogoče popraviti. Vzporedno s tem tekmovanjem pa teče tudi republi- ško prvenstvo posameznikov, v ka- terem nastopa 9 članov iz KK Brest. Po dosedanjih rezultatih lahko pri- čakujemo, da jih bo vsaj šest med prvimi tridesetimi v Sloveniji.

Ob zaključku kegljaške sezone v mesecu juliju pa bo KK Brest v so- delovanju s Kegljjaško zvezo Slove- nije organiziral mednarodno tekmo- vanje v parih za memorial Lea Gro- ma.

Vse to priča, da kegljaški klub Brest dobro deluje, saj je poskrbel za množično vključevanje ljubiteljev kegljanja, dosega pa tudi dobre tek- movalne rezultate. **F. Tavželj**

## Motoristi, avtomobilisti!

Število mopedov, motornih koles in avtomobilov, ki jih imajo člani našega kolektiva, nenehno narašča in z gotovostjo računamo, da se bo število v treh letih najmanj podvo- jilo.

Z razvojem motorizacije pa se po- javlja vrsta vprašanj. Treba je znati upravljati vozilo, poznati prometna določila in vzdrževati vozilo. Malo je takih voznikov — amaterjev, ki s svojim vozilom ne žele na daljša potovanja po državi, pa tudi v tu- jino. Malo je tudi takih, ki bi sami dopolnjevali svoje znanje. Vsi ostali pa lahko izpopolnjujejo svoje zna- nje v Avto moto društvu, ki jim tudi omogoča, da na cesti doma in v tu- jini dobe pomoč, ki jim je v sili potrebna.

Tudi v Cerknici deluje Avtomoto društvo Slovenije, ki pa ima malo članov. Pravijo, da hodimo okrog

## Nagrade

1. nagrada 50 N din
2. nagrada 30 N din
3. nagrada 10 N din
4. nagrada 10 N din

društva takrat, ko delamo vozniki izpit, potem pa pozabimo nanj. Ne- kaj resnice, priznajte, v tem je.

Biti član AMZ pomeni:

- združiti se za medsebojno po- moč,
- pomagati drugim — da bi vam jutri drugi pomagali,
- biti tovariški in solidaren na cesti,
- uživati mednarodno zaščito in pomoč skupaj s 25 milijoni avtomobilistov v Evropi.

Samo člani AMZJ imajo pravico dobiti Informativni priročnik, popust pri nakupu bencinskih bonov za tu- jino, popust v avtokampih AMZJ itd. Ko boste postali njen član, boste iz- vedeli še več. Naj omenimo samo še pomoč na cestah v državi in v tujini, kreditna pisma za plačevanje uslug doma in v tujini, lahko pa bi naštevati še in še.

Član AMZJ postane, ko vplačate članarino. In kolikšna je? Za avto- mobiliste je 50 N din, voznike mo- tornih koles 25 N din, za člane brez vozila pa 15 N din.

Obiščite pisarno Avtomoto dru- štva, ki je odprta v sredo od 8. do 15. in v soboto od 13. do 18. ure ali pa pišite na naslov društva! Po- slali vam bodo posebno položnico AMZJ. Ko jo boste vplačali, boste postali njen član.

Članstvo v AMZJ se bogato ob- restuje, zato ne pozabite vključiti se v članstvo AMZJ! **D. Trotošek**

## IN MEMORIAM

### Silva Ileršič

V ponedeljek, 10. junija, dan po tragični nesreči na vrhniškem klancu, je neslutena bol napolnila naša srca. Sklonjenih glav smo se molče spogledovali, delo je zasta- lo, začutili smo veliko praznino, Silve ni bilo več med nami. Sredi zavzetega dela in mladostnega po- leta je bila pretrgana nit življe- nja sodelavki, ki je znala s svojo pridnostjo in vnemo uresničevati dogovore in naloge kot malokdo. Kljub komaj dopolnjenim 23. le- tom je znala v nas ustvariti vtis odraslega človeka, človeka ki je bil s svojo pristnostjo in taktnost- jo blizu vsakomur, človeka, ki je vedel, kaj hoče.

Štiri leta minevajo, odkar je prišla iz šolskih klopi med nas. Zelela je novo izobrazbo, vpisala se je na univerzo, obiskovala jezikovne tečaje, vse to z željo, da bi bil njen prispevek še večji. Redki so taki primeri prizadevnosti. Nočemo naštevati del, ki so bila njena dnevna dolžnost, dolžni pa smo se zahvaliti za vse tisto, kar je več kot delovna dolžnost, za sodelo- vanje v prizadevanjih na področ- ju samoupravljanja, sindikalnega dela, predvsem pa za prizadevanje pri urejanju Brestovega Obzornika. V uredniškem odboru je na- stala vrzel, ki jo bomo težko zapol- niti. Koliko delovnih nalog, pred- logov, sestavkov, tehničnega dela je opravila, da bi bil Obzornik čim boljši. Zapustila nas je ne- nadoma, sredi nedokončanega de-

la. Tri nedokončane sestavke smo zaključili sodelavci, težko pa je dokončati nepredvidenega četrte- ga, kajti preveč smo jo vzljubili, da bi spomin nanjo zbledel v tem kratkem sestavku.



Sodelavci se je bomo vedno spo- minjali takšne, kot je bila vsak dan med nami: mlada, vedno na- smejana, polna življenja. Nikdar ne bo ostala sama, kot je v kri- stalni vazi sredi njene delovne mize ostal sam šopek rdečih vrtnic.

Uredniški odbor

### PRVI DEL ITALIJANSKEGA TEČAJA KONČAN

Ena izmed ostalih dejavnosti našega podjetja je tudi skrb za izobraževanje, zato je podjetje v mesecu februarju organiziralo te- čaj nemškega in italijanskega je- zika, z namenom, nuditi našemu delovnemu človeku čim večjo možnost izpopolnjevanja na vseh področjih.

Tečaja za italijanski jezik se je v začetku udeležilo 23 slušateljev, vendar pa so bila v teku tečaja odstopanja od omenjenega števila precejšnja, deloma zaradi službe- ne odsotnosti posameznikov, de- loma pa tudi zaradi nezainteresi- ranosti nekaterih. Razumljivo je, da taka odstopanja slabo vplivajo na druge obiskovalce tečaja; nam- reč tisti slušatelji, ki so bili več- krat odsotni, ne morejo tekoče do- jemati učno snov, kar povzroča izgubljanje že tako kratko od- merjenega časa. Nesmotno je to- rej vključiti se v tečaj, če ga ne misliš redno obiskovati.

S tako imenovano avdio-vizual- no metodo učenja smo bili po- vsem zadovoljni. Zdi se mi, da je takšen način učenja zelo enosta- ven in uspešen, zato naj bi uče- nje jezika našlo mesto tudi za ti- ste, ki se prvega tečaja niso ude- ležili ter se obotavljajo in dvomi- jo v svoje sposobnosti oz. uspeh svojega dela.

Zaželeno je, da bi se naslednji nadaljevalni tečaj pričel že me- seca oktobra. Torej, do tedaj je še dovolj časa za odločitve. Zave- dajmo se, da istočasno ko nam podjetje BREST nudi možnosti izobraževanja to pomeni tudi iz- raz volje posameznika, da si tako z lastnimi močmi pridobivamo širše znanje, ki nas bo notranje oplemenitilo, da bomo lahko čim plodneje sodelovali v prizadeva- njih za svoj osebni in splošni družbeni napredek.

P. Žumer

### PRVI DELAVCI NA BREZPLAČNEM ODDIHU

Delavski svet Tovarne pohiš- tva Cerknica je dne 11./6. 1968 dokončno sprejel Pravilnik o brezplačnem oddihu delovno in zdravstveno prizadetim delavcem. Omenjeni pravilnik je bil v javni razpravi, v tem času je bilo danih nekaj pripomb glede do- ločila, da čas, ki ga delavec pre- bije na subvencioniranem oddi-

hu, bremeni redni letni dopust delavca. Bila so stališča, naj bi ta čas bremenil poslovno eno- to. To pripombo pa Delavski svet pri sprejemanju Pravilnika ni upošteval, ker je redni letni dopust pravzaprav namenjen re- kreaciji in oddihu.

Delavski svet je na podlagi do- ločil Pravilnika odobril desetim članom kolektiva brezplačen od- dih, in sicer:

Francki Donat, Francki Kranjc, Ignacu Lampetu, Francu Risu, Slavku Drobničju, Francu Klan- čarju, Jožetu Grudnu, Jakobu Tavčarju, Jožetu Obrezi in Dane- tu Otoničarju. **J. Klančar**

### PRIPIS »V ROKE TOVARIŠU...«?

Ko zdravnik Zdravstvenega doma Cerknica izda delavcu na- šega podjetja priporočilo o pre- mestitvi na drugo delovno mesto zaradi znakov poklicnega obole- nja, doda še k naslovu »v roke tovarišu.« To zdravnik pripiše po dogovoru z našim podjetjem. Zdi se mi, da to ni v skladu z delit- vijo dela, posebno še, ker je pri- poročilo naslovljeno v roke to- varišu, ki dela povsem nekaj drugega, skratka to ne sodi v nje- govo področje dela.

Po mojem mnenju bi moral zdravnikova priporočila o preme- stitvah delavcev zaradi obolelo- sti (čeprav ni to edini način zdravljenja) prejemati referent za varstvo pri delu Skupnih služb, ali pa, kar bi bilo še naj- bolj praktično služba poslovne enote, ki je odgovorna za var- stvo delavcev.

Zdravnikova priporočila pa bi morala obravnavati komisija za varnost dela v sodelovanju s ka- drovsko komisijo. Na podlagi priporočil bi se lahko konkretno reševala vprašanja varstva pri delu in urejala organizacijsko kadrovska vprašanja. **J. Klančar**

### ALI VESTE...

— da bo Združenje šoferjev in avtomobilistov v Cerknici orga- niziralo slavnostno povorko v ne- deljo 14. julija.

Povorka vozil bo šla iz Cerknice ob 8,30 uri na Rakek in od tam do Grahovega. V Cerknici, na Rakeku in v Grahovem bodo po- ložili vence pred spomenike žrt- vam NOV in nagradili s plaketa- mi zaslužne voznike.